

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2007. DECEMBER XVIII. ÉVFOLYAM 23-24. SZÁM

EGYHÁZKERÜLETI BIBLIAISMERETI VETÉLKEDŐ

Pál apostol nyomában

Az idei egyházkerületi bibliavetélkedő résztvevőinek népes csoportja a magyarkéci templomban

Idén az Érmelléki Egyházmegye szervezte Magyarkécen november 17-én, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Bibliaismereti vetélkedőjét. Az egyházkerület 9 egyházmegyéjéből 8 képviseltette magát.

Hálát adunk Istennek azokért a gyülekezetekért, akik egyházmegyéjük képviselőiként vállalták a megmérettetést. Az idei téma Pál apostol élete volt, az Apostolok Cselekedeteiről írott könyv alapján. A vetélkedő igehirdetéssel kezdődött, Csúry István egyházkerületi főjegyző a 2Kir 20,8-11 alapján szólt a fiatalokhoz. Isten gyógyító kegyelmét tapasztalhatta meg Ezékiás király, ahogyan mi is bizalommal fordulhatunk az Atyához mindenkor segítségért – hangzott az igehirdetés. Majd Mike Pál, a magyarkéci gyülekezet lelkipásztora köszöntötte a megjelent ifjakat, ezt követte a versenyben résztvevő csoportok rövid bemutatkozása. Bemutakoztak a hosszúmezői (nagybányai eme), a szatmárnémeti-kültelki (szatmári eme), a tasnádszarvadi

(nagykarolyi eme), az egrespataki (zilahi eme), a szilágysomlyói (szilágysomlyói eme), a magyarkéci (érmelléki eme), a jákóhodosi (bihari eme), és az ágyai (aradi eme) fiatalok.

A zsűri tagjainak: Csúry István, a zsűri elnöke, Lucza István, Szőnyi Levente, Illyés Tamás, Kulcsár Árpád bemutatása után kezdődött a versengés. A fiatalok tudása változatos próbák által került megmérettetésre. Több mint 50 kérdés, keresztretjtény, naplórészlet adta a verseny gerincét. Az ebéd után tartott eredményhirdetés szerint a győztes csapat a magyarkéci lett, a második helyen a jákóhodosiak, a harmadikon az ágyai fiatalok végeztek. Az első három helyezett csapat a zsűri elnökétől vehette át jutalmát, bibliákat, hitépítő keresztyén irodalmat. Emléklapot, kitűzött minden résztvevő kapott. A zsűri elnöke dicsérettel méltatta a résztvevő fiatalok buzgalmát, amivel a könnyűnek nem nevezhető anyagot elsajátították, és vállalták a próbákat. Megköszönte a szervezők munkáját, a friss Pro Ecclesia-díjas magyarkéci gyülekezet

FOLYTATÁSA A 5. OLDALON

Kövessük Erdélyország Hajnalcsillagát

TÉLNEK ÉVADJÁN, amikor a legsötétebb és leghosszabb az éjjel: virrasztunk „csillagoltó sötétségben”. Ezt tettük 1956-ban és 1989-ben, ez történik velünk e földi létben minden évben. Várjuk, hogy Csillag keljen „a fagyos Budapestben”, hogy Erdély földjén a Csillag előttünk menjen, és a szabadító Krisztushoz vezessen. Várjuk, hogy végrehalására hasadjon a hajnal keleten. Hogy a Csillag előttünk menjen, míg oda nem érünk, ahol a Gyermekek. Várjuk, hogy a romániai villanyoltó sötétségben Csillag keljen Érmindszenten és Menyőben... Várjuk, mert tudjuk, hogy: „Útvesztőkön csillag vezet ki” – hogy a pásztorokkal és bölccsekkel eljussunk mind Bethlehembe.

EZT TESSZÜK immár ezredévek óta. A napkeleti bölccsek és az egygyűj pásztorok Isten-kereső hitének záradokútján Vajda János, Márai Sándor és Ady Endre istenes verseinek látásával kélleljük Krisztus Csillagát: „ama fényes és hajnali Csillagot” – hogy végre virradjon már...

„MENNYBŐL AZ ANGYAL” ébresszen minket régi és új csodákra! „Bethlehemi mezők” erdélyi sötétjéből vezessen bennünket a Megváltó jászolának szívet melengető fénykörébe – ahol nem azért gyűl fény, hogy véka alá rejtse, hanem hogy világítson mindazoknak, akik a házban vannak.

„MENJÜNK EL mind Bethlehembe”, hogy Krisztus legyen mindnyájunk világossága. Jertek, járjunk az Úrnak világosságában! Örök Adventünknek hadd legyen végre igaz Karácsonya! És amikor József a kisdédét szoptató Máriához Gyermekeket látni végre bebocsát – a gyimesi pásztorokkal együtt, énekszóval dicsérjük és magasztaljuk az Urat: „Odafenn a Hajnalcsillag, / Erdélyország fölött ragyog”.

Nagyvárad, 2007 Adventjében

TÓKÉS LÁSZLÓ

Áldott karácsonyt kívánunk minden kedves olvasónknak!

„Elvette tehát Boáz Ruthot, és az a felesége lett. Bement az asszonyhoz, és az Úr megadta neki, hogy teherbe essen, és fiút szült. Akkor ezt mondták az asszonyok Naominak: Áldott az Úr, aki nem hagyott most téged rokoni támasz nélkül! Legyen híres a neve Izraelben! Legyen ő életed megújítója, és gondviselőd öreg korodban! Hiszen menyed szülte őt, aki szeret téged, és többet ér neked hét fiúnál. Naomi pedig fogta a gyermeket, ölébe vette és dajkálgatta. A szomszédasszonyok nevet adtak neki, és azt mondták: Fia született Naominak! És elnevezték őt Obednek. Ez volt Dávid apjának, Isainak az apja.” Ruth 4, 13-17.

Első olvasatra talán nincs különösebb üzenete annak, hogy Boáz feleségül vette Ruthot, holott ez mai világunkban egyre fontosabbá váló bibliai üzenet. Ez a szövetségre lépés az égben dőlt el, Isten gondviselésének földi módon kiábrázoló kapcsolata volt ez. Mondhatnánk: ez a házasság az égben kötött, azért vált áldáossá. Ruth törvényesen és Istenbe vetett bizalma által választotta és várta ki Boáz. Boáz szintén az isteni törvények figyelembevételével, engedelmes, tiszta szándékkal, lelkiütel indult Ruth felé, a bajbajutott rokon megsegítésére. A házasságkötéshez, két ember egymásra találásához, igazi életközösség kialakításához nem elég a modern: „elég, ha szeretjük egymást”, kell az Isten útmutatása is, a törvényesség is, emberi oldalról az elkötelezettség kinyilvánítása, az egymáshoz való tartozás jogi, törvényes és nyilvános megpecsételése. Az Isten által teremtetett házasságnak vannak isteni szabályszerűségei, lépései, s ha ettől eltekint az ember, felrúgja ezeket, át akarja alakítani ezeket, saját magát, házasságát teszi tönkre, saját boldogtalanságát készíti elő. Ruth és Boáz párkeresése, egymásra találása, házasságra lépése figyelmezteti a mindenkori házassalándókat arra, hogy mit nem lehet megszegni Isten tanítása alapján azért, hogy a törvényes és bibliai keretek között boldog házasságban éljenek a felek.

Boáz és Ruth házasságkötése nemzeti-ségi, vérségi hovatartozás szerint vegyes volt, a hit síkján azonban nem beszélhetünk vegyesházasságról. Ruth a moábi nő, bekerül Jézus családfájába, Dávid király nagyapjának édesanyjává lett, fiúgyermek, Obed, Isai apja. Obed, Isai után, nem moábitának számít, hanem apja után zsidónak, a vér szerinti félvér zsidó, félvér pogány gyermek teljesen hébernek nyilvánítatik. Obed neve azt jelenti szolga, azaz Ruth megszülte azt a fiút, aki szolgálja a családot, kapoccsá válik a nemzedékek kö-

A LÉLEK CSENDJE

Isteni átvilágítás, égi újraköttetés

zött, továbbviszi a nemzetséget. Obed egy láncszem Jézus Urunk eljövételében, s ez a fiúgyermek volt Boáz és Ruth házasságának értelme. Jóllehet Ruth és Boáz nem tudta azt előre, ki fog Obedtől, gyermeküktől származni, mégis Isten gondolatában egymásra találásuk beleillik Isten tetteinek, akaratának, tervének képébe.

Amikor Isten áldása van egy-egy házaspáron, amikor Isten gyermekeket ad nekik, bízniuk kell abban, hogy ez beleillik Isten velük kapcsolatos és róluk szóló tervébe, célja van házasságukkal, gyermekükkel. Isten javunkra, vagy épp elkövetkezendő generációk javára ad életünkben újabb családi történeteket, gyermekeink által Isten akar munkálkodni, cselekedni.

Obed szolgálai mivolta, csodálatos születése, Krisztust vetíti előre. Ahogyan örült Naómi, ölébe vette és gondozta ezt a fiúgyermeket, úgy kell nekünk is örvendezni Krisztus Urunknak. Isten, Fiában szolgáló formát vett fel értünk. Máriától való születése által Isten emberré lett, hogy olyan közel érezzük, tudjuk, lássuk magunk mellett, mint saját gyermekeinket, unokáinkat. Karácsonyunk lélekleben üres marad, ha szívünk nem telik meg Istennek értünk szolgáló szeretetével, azzal a mennyei gondviselő irgalommal, mely nélkül kiszolgáltatottaknak és a bűnnek, reménytelenségnek szolgálai maradunk. Jézus szolgálai mivoltát figyelve telik meg szívünk örömmel, felsza-

Ünnepi lapszámunkat Bak Sára grafikáival illusztráltuk

badultsággal. Karácsonyunk Jézussal telhet meg, csak így telik meg tartalommal, s nem múlik el hiabavalóan. Ahogyan Mária és József házassága az égben kötött, s így vált áldáshordozóvá frigyük, úgy a fiatalok sem tudnak Isten nélkül áldáshordozókká válni házasságukban. A karácsonyfa alatt engedjük, hogy Isten világítsa át házasságunkat, adassék az égi újraköttetés, hogy Karácsony ünneplése után áldáshordozó házastársak és családok lépjenek egy újabb földi esztendőbe.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

WASS ALBERT

Karácsonyi versek I.

(részlet)

*Bajorerdő. Zimánkos fenyvesekből
előson a téli szürküllet.*

*Gunnyasztó házak ködrongyokba bújva
koldus szatyorban gondot gyűjtenek.*

Egy vonat sípol messze valahol.

*Fulladtan vész el fák között a hang.
Sóhajt az erdő. Csönd. Valahol messze
kísértethangon fölsír egy harang.*

*Olyan este ez is csak, mint a többi:
olyan a színe, nyirkos ködszaga.
Pedig valahol szent titokpalástban
csodát takargat ez az éjszaka...!*

*Angyalok húznak a világ fölött.
Hírét hozzák, hogy földre szállt a béke!
Megszületett az Igazság, a Jóság,
akit úgy vártunk: megszületett végre!*

*Keresik régen bölcsek és királyok,
papok, költők és koldusok.
Világmegváltó konferenciák
várják jöttét és fényes trónusok!*

*Megérkezett. Bámulják bamba szemmel
barmok, cselédek, pásztorok.
Talán van olyan is, aki letérdel
s valami együgyű imát motyog.*

*A jászol fölött fölragyog egy csillag,
néhány angyal és gyermek énekel...
Szelíden száll az ének és a pára
szurtos ólból a fényes égre fel...*

.....

*Míntha nem történt volna semmi sem.
Meresztgetik szeméiket a kandik:
királyok, bölcsek, költők, hadvezérek...
amíg lassan a csillag is kialszik.*

*A zord-sötét zimánkos fenyvesekből
előson a téli virradat.
Ködrongyokban gunnyasztanak a házak
s vacognak vedlő gondjaik alatt...*

Plarnhof, 1945. Karácsony

A szavatartó Isten ünnepe

A karácsony a szavatartó Isten ünnepe. Az első karácsony mindenekelőtt Isten ígérétenek teljesítését üzeni minden idők keresztyéneinek. Olyan Istenben bíznak, Aki nek lehet adni a szavára. A szavak inflációjának idejét éljük és lám, az Isten szavára lehet építeni.

Megígérte azt, hogy küld Szabadítót és megtette. Bethlehemben megszületett a Megváltó. Dávid király leszármazottja volt Ő, ahogy a próféták által kijelentette Isten.

A karácsony másik üzenete az, hogy noha tökéletes emberré született Jézus, mégis Isten Fia. Ennek ellenére kiszolgáltattan, szegényen született. Csupán a bethlehemi istállóban jutott hely neki. Mégis angyalok jelentették születését a bethlehemi mezőn azon az éjen a nyájak mellett őrökdő pásztoroknak, Izrael társadalmilag és vallásilag megvetett embereinek. És ezeknek a tár-

sadalmi ranglétra alján állóknak angyalok jelentették az isteni gyermek születését. Nem az illetékes izraelita vallási és politikai vezetőknek. Nem véletlen tehát, hogy olyan emberközeli Krisztus, Aki együtt érez az emberek problémáival, mert ismeri azokat és segít megoldásukban.

A karácsony továbbá a világ minden népének, minden emberének elhozta a megváltás, a szabadulás hírét. Örömhír ez, görög szóval evangélium. Az első karácsonykor megszűnt az a kiváltság, amely addig Izraelt tette egyedüli választott néppé. Az isteni kegyelem áttörte a régi választott nép korlátait. Krisztus minden néphez jött: az akkori világ legtudósabb és igen gazdag képviselői érkeztek a bethlehemi jászolbölcsőhöz. Vallásilag ezek nem zsidók, hanem pogányok voltak. Krisztus gazdaghoz, szegényhez, tudóshoz, iskolázatlanhoz egyaránt jött, mert mindenkinek szüksége van rá.

CSOHÁNY JÁNOS

„... és csinálnak fegyvereikből kapákat és dárdáikból metszőkéseket, és a népre kardot többé nem emel és hadakozást többé nem tanul.”

(Ézs 2,4b)

2007 évvel ezelőtt történt meg az inkarnáció? Isten szent Fiának a megszületése. Ő Jézus Krisztus, akiről a próféták jövendöltek, aki szelíd és alázatos szívű lesz, olyannyira, hogy a pislákoló mécseset nem oltja ki és a megrepedt nádat sem töri el.

Ő az, aki a Békesség Fejedelme, Tanácsos, akinek az uralma örökkévaló lesz – hirdette az ézsaiási prófécia. Bethlehemben keleti bölcsek és pásztorok rótták le előtte tiszteletüket és zengett az angyali szózat: „Dicsőség magasságban az Istennek és békesség a földön a jóakarató embereknek.”

(Lk 2,14)

Az Úr mennyei dicsőségét senki meg nem kérdőjelezheti, viszont az emberiség bajok és vircaftok között vívódik, így marad a karácsony első megélése: „Nincs nyugalom, nincs nyugalom – a szív / Amíg ver, mindörökké nyugtalan, / De mindörökké nyughatatlanul, / Istentől mégis békessége van. / Nyugalma nincs, de békessége van. / Békesség Istentől.” (Reményik Sándor)

Az emberiség is pontosan tudja, hogy Jézus, a Békesség Fejedelmének uralma nélkül nem sokra megy, így még a legmegveszekedettebbek is fejet hajtának, amikor az Üdvözítőről van szó. Tudvalevő, hogy az ENSZ arra hivatott, hogy az egyensúlyt és a nyugalmat biztosítsa és előkészítse az Örök Békét. Hatékonyasága megkérdőjelezhető,

Karácsony és örök béke

különösen az utóbbi időkben elég gyakran „csődöt mondtak” (például az egykori Jugoszlávia esetében). Genfben, éppen az ENSZ-palota előtt áll egy szobor, az ézsaiási Igével, hogy a fegyverekből kapák, a dárdákból metszőkések lesznek. A szobron a deli ifjú nagy tusában éppen ekévé görbíti, szelídíti a kardot.

A kételkedők és hitetlenek – némi okkal, joggal – azt mondják: „jó nagy békesség van, az embernek kibájlják a kezéből a megvásárolt karácsonyfát, s holnap-holnapután gonosz agresszorok cafatra lónek a templomban”.

A gond, hogy az ember és az emberiség saját maga, a Békesség Fejedelme ereje és szelleme nélkül véli megteremthetőnek a nyugalmat és a békességet. Emlékezzünk csak: Krisztus születése idején Augustusz,

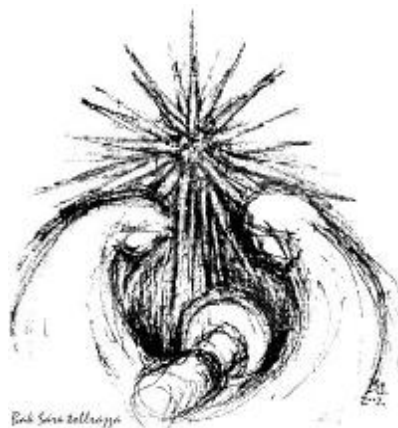
a Fenséges volt Róma császára. A jeles költő, Vergilius híres IV. eclogájában úgy üdvözölte őt, mint isteni lényt, aki a világbéke és az örök csend megteremtésére jött el a világba, mint „Szaturnusz sarja”. Mit is teremtet meg? A fegyverszünetet, az ideiglenes pax romanat, azt is nem kevés erőszakkal és a titokban lázadó, forrongó lelkű emberek özönét. Ergo: a Békesség Királya azt akarja, hogy hallgassunk tanácsaira, hogy az evangélium szentséges és békés, „betlehemes” rezdülése átalakítsa az ember lelkét, mentalitása döntő változásokon menjen keresztül: „A béke, az új rezgés/ Nem hasonlít a régihez./ egy lélekéből fakadt mosoly – / ez a misztikum./ A mosoly: minden kicsi sejt imája.” (Mallász Gitta)

Isten adta és adja az Üdvözítő megszületését mindmáig a béke rezdüléseivel, igéivel, Jézus szellemével való feltöltődést és a szentséges és csendes éjben fogadó elpusztíthatatlan mosoly lehetőségét. De a karácsonyi képletet és az üdvösség „matrixát” nekünk kell megtöltenünk, az Úrban kapott békeküldetést pedig magunknak kell beteljesítenünk.

Ha szívünket, lényünket átjárja Betlehem szelleme, mosolyogva fogjuk eldobni a rossz szavaknak, indulatoknak, tetteknek fegyverét, és helyünkön el is kezdtük ezáltal az Úr üdvtervének végrehajtását.

Mi és a mi házuk, egyházunk népe éljünk megfelelésben a Békesség Fejedelmének láthatatlan, de annál inkább létező uralmi körével.

BOROS J. ATTILA

„Nem volt számukra hely“

A karácsonyi történet apró, de sokat mondó mozzanata az, amikor Mária és József a Betlehem környéki istállóban talál csak szállást, mert a vendégfogadóban nem volt számukra hely. Pedig a vendégfogadás megpróbált helyet szorítani nekik.

A vendégfogadók barátságos emberek. Miért is ne lennének azok, hiszen számukra a vendég a legfontosabb, ők a vendégekből élnek. Karácsony éjszakáján pedig volt vendég bőven Izrael útjain, mert mindenki igyekezett a császári parancsnak engedelmessé válni és szülőföldjére utazott, hogy ott összeírják. Nagy esemény volt ez a fogadók életében. Elképzelni sem lehetett volna nagyobb ünnepet számukra, mint azt, hogy az ország lakosságának nagy része útra kel.

A fogadók már jó előre felkészültek a sok vendégre és az utolsó talpalatnyi helyet is berendezték a fogadójukban, hogy szállást tudjanak adni. A szobákat a gazdagabb vendégeknek, míg az istállókat a szegényebbeknek készítették elő. A szegény vendég is csak vendég, onnan is bejön pár fillér. A fogadók okos emberek.

A zsidók először némi gyanakvással fogadták az összeírás hírért. A római császár megint kitalált valamit, azt beszélük, hogy

FAZAKAS LÁSZLÓ

Karácsonyi imádság

Uram köszönöm akit adtál s kinek adtál: a nemzetet köszönöm hogy itthon hazátlan adsz erőt megköszönni ezt

köszönöm hogy annak születtem hogy mindenek közt az vagyok hogy lakásunknak határt szabtal s még szólnak hozzánk az angyalok

adtál nyájat pásztortüzet őszi éjszakán társakat küldtél csillaggal-látogatni soros világnagyságokat

hogy ez egykor független ország eldugott helyén gyermeket árva kiszolgáltatottságban megváltóként tiszteljének

Uram köszönöm rákkel könnyét a papokat tekerceket s fájva bár köszönöm heródest s hogy karácsonyom lehetett

adót akar kivetni a birodalomban, ezért akarja a népet megszámlálni. Ezért aztán az utazni kénytelen emberek és családok rossz hangulatban indultak útnak.

Ez a rossz hangulat viszont nem tartott sokáig. Utazni jó dolog, nagy eseménynek számít, meg aztán találkozni a családdal, régi ismerősökkel, az úton új ismerősöket szerezni jó lesz. Meg aztán, ki tudja? Hátha valami jó üzlet is összejön útközben. A császárral majd csak lesz valahogy. A hosszú utazások egyhangúságát pedig az esti szálláshelyek, a vendégfogadók nagy vacsorái és kellemes hangulata fogja oldani.

Az utak zsúfoltak karácsony napján. Sok ember igyekszik rajta előre, de nincs tolongás. Rég nem volt ilyen nagy esemény az országban. Valahogy minden ünnepi, minden békés és barátságos. Az embereket körbeveszi egy kellemes hangulat, ki lehet szakadni pár napra a hétköznapiokból. A gazdagabbak kisebb ajándékokat adnak a szegényebbeknek. Minden szeretetteljes.

A betlehemi fogadók a boldogságban úsznak. Tele van a fogadója vendégekkel, alig

győzi számolni a bevételt. A szobák már mind foglaltak, de senkit nem utasít vissza. Az istállóban még van hely, a szegényebb utasokat oda szállásolja el. Ajándékot is ad nekik, gyümölcsöt, friss tejet, miegymást.

Lassan elcsendesedik a fogadó, a vendégek nyugovóra térnek, a szolgálta az utoljára érkezőknek szorít még egy talpalatnyi helyet. A gyertyák égnek, frissen sült kalács és fenyőfa illata lengi be a fogadót. A fogadók csendben, boldogan néz végig vendégein: igen, ez az ő családja, ezért érdemes dolgozni.

Zörgetnek az ajtón. Maga a fogadók nyitja ki. Új vendégek érkeznek. Egy fiatal házaspár. Lemaradtak a többiekől, igen, érthető, a fiatalasszony várandós, nem tudtak gyorsabban haladni. A fogadók megértő ember. A fogadók bejárja a fogadót, az istállókat, a tornácot, az udvart, minden sarokba, zugba benéz, hátha kerülne még egy kis hely. A fogadók a kezét tördeli, aggódik, mert nincs hely, mindenki ünnepel, nem szeretné zavarni a vendégeit. Ki tudja, ha most zavarja őket, talán jövőre nem itt fognak megszállni. Gondolni kell azért a jövőre is. A fiatal pár szegényes, sok bevétel nem lenne belőlük. A fogadók nem buta ember.

El kell küldje őket. Kellemetlen, de azért segíteni próbál rajtuk. Megmutatja, merre menjenek, hol találnak üres istállókat a falu szélén. Ad pár szeletet az ünnepi kalácsból, elvégre ünnep van, a szeretet ünnepe.

A fogadók nem tud aludni, boldog, de valami ürességet is érez a lelkében. Éjfél körül különös fényeket lát a betlehemi éjszakában, különös éneket hall. Vagy csak képzelődik?

A fogadók még egyszer végig gondolja az estét. Igen, talán lett volna megoldás, ha a saját helyét adja oda a későn érkezett fiatal párnak. A saját szobájában kellett volna elszállásolja őket, hiszen az most is üresen áll, ő úgysem tud aludni. Hogy nem gondolt erre hamarabb? A vendégek, az ajándékok, a friss kalács, a gyertya, a fenyőfa lekötötte minden figyelmét. Egy anyának, egy megszülető kisgyermeknek nem volt hely a fogadóban. A fogadók nem boldog ember.

ISKY ISTVÁN

GÉRECZ ATTILA

Karácsonyi ének a börtönben

*Fia képe előtt leboruló asszony,
Drága vonásain torzul a fájdalom.
Könnybefúlt hangjában mély kínok zihálnak.
– Hallod, Názáreti?
Segítsd az anyánkat!*

*Nedves zárkák alján összeroskadt árnyak.
Fásult, néma vággyal szent csodára várnak.
Vasrácsokon által halvány fényre néznek.
– Hallod, Názáreti?
Peregnek az évek...*

*Tárgult pupillákon tébolyult kín lángja.
Négy zokogva készül a mártírhálóra.
Torkához kap, s felsír álmában a gyermek:
– Hallod, Názáreti?
„Apámat ne engedd!”*

*Túl a szitok zaján felcsendül az ének.
Zúg, dagad, hömpölyög, felujjong a lélek.
Megrendül a börtön, recsegnek a záruk,
Rab torkok harsogják szerte a világnak:
Dicsőség Istennek, béke a népeknek:
– Hallod, Názáreti?
Hozzád száll az ének.*

Hét éves a váradi református könyvesbolt

A nagyváradi Illyés Gyula Református Könyvesboltot hét évvel ezelőtt, 2000. november 19-én nyitotta meg Tókécs László püspök, sok érdeklődő jelenlétében – mesél a kezdetekről Nagy Ibolya üzletvezető.

A magyar olvasókra fókuszálnak, más magyar könyvesbolt nincs is rajtuk kívül Nagyváradon. Az évek során sok kiadóval kapcsolatba kerültek kül- és belföldön egyaránt. Kérdésünkre, hogy mely generációból kerülnek ki az állandó vásárlók Nagy Ibolya elmondja: törzsközönségük egyik része célirányosan jön, ha tudomást szeret egy-egy új, érdekesnek ígérkező kötet megjelenéséről. A másik, fiatalabb réteg pedig a tanulmányaihoz vásárol könyveket. Egyébként a diákokat azzal is támogatják, hogy részletre is vásárolhatnak. Nagyon sok szülő 3-4 éves gyermekének keres képeskönyveket. Nagy Ibolya fontosnak tartja, hogy a gyermek már kicsi korában hozzászokjon a könyvekhez, az olvasás ugyanis később segítségére lesz szókinccse és helyesírása alakulásában. Ezért is ajánlja minden szülőnek, hogy minden este olvasson, vagy mondjon mesét a gyermekének.

A bolt eddigi hét éves történetében volt olyan periódus, amikor felfelé ívelt a vásárlási tendencia. Mintegy másfél éve azonban stagnálás figyelhető meg. Nagy Ibolya azonban bizik benne, hogy egyre többen megismerik az olvasás örömét. Idén is lehet náluk ajándékutalványokat vásárolni. A megajándékozott pedig az utalvány értékében személyesen kiválaszthatja, melyik könyvet szeretné. Azt is megtudjuk, hogy a könyvkereslet területén is van uborkaszé-

zón, ez elsősorban a júliusi, augusztusi hónapokra érvényes. Ekkor többen veszik a könnyedebb női és egyéb magazinokat. Viszont november végétől január végéig ismét „nagyüzem” van, ugyanez érvényes május, júniusra is, amikor a ballagóknak vásárolnak.

Nagy Ibolyát az Illyés könyvesbolt képzeletbeli ranglistájáról is kérdeztük. Megtudtuk: ami Magyarországon sikeres, azt rövidesen náluk is keresik. Az Egri csillagokat, az Abigélt, A Pál utcai fiúkat említi. De folyamatosan keresik Wass Albert, Márai Sándor és Szabó Magda könyveit is. A gyermekkönyveknél a Kis herceg, a Micimackó, a Vuk és a Két Lotti számít keresettnek. A könyvesbolt igyekszik minél több egyházi és közéleti eseményen jelen lenni, ezeken árusítani, így például ott szoktak lenni az egyházkerület újról fogadásán, a Zsuzsanna bálokon, illetve a majálisokon. Papír és írószer részlegük is van, ebből is hiány van Váradon, több ilyen jellegű üzlet ugyanis megszűnt.

Afelől is érdeklődünk, hogy az egyházi társadalom mennyire partner a könyvterjesztésben és -vásárlásban. Nagy Ibolya kifejti: vannak olyan lelkes lelkesek, akik oly módon is segítik a könyvesbolt fennmaradását, hogy saját gyülekezetük számára egyházi, gyermek és egyéb témájú könyveket válogatnak és szállítanak ki, egyfajta önkéntes könyvterjesztő és -népszerűsítő tevékenységet vállalva fel ezzel. A boltban egyébként megtalálhatók a különböző egyházi kiadók, így a Királyhágómelléki Egyházkerület Szenczi Kertész Ábrahám nyomdájában készült kiadványai.

A bolt egy másik munkatársát, Muhari Istvánt arról kérdeztük, milyen érzés a nap nagy részét több ezer könyv között tölteni? Az ember sokszor a bőség zavarával küzd –

jön a válasz –, mert szeretné az egészet felölelni, felszippanítani, de meg kell találni azt az egészséges jó szűrőt, aminek a birtokában rá tud érezni az igazán fontos könyvekre, amiket aztán a betérőknek is ajánlani tudok. Persze az ember néha melléfog, mert elmegy olyan dolog mellett is, amiről csak utóbb derül ki, hogy mennyire érdekes. Muhari István azt is elárulja: hihetetlen nagy felszabadulást jelentett számára, hogy itt végre anyanyelvi környezetben dolgozhat.

VASÁRHELYI GÁBOR

PÁL APOSTOL NYOMÁBAN

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

tagjainak a vendéglátást, további szolgálatra buzdítva. Lucza István egyházkerületi ifjúsági szakelődő reményét fejezte ki a jövőre nézve, hogy a bibliaismereti vetélkedők továbbra is az Érmelléki Egyházmege szervezésében kerülnek megrendezésre, betagozódva ezzel a Királyhágómelléki Református Ifjúsági Szövetség (KRISZ) munkatervébe, amely szerint az egyházkerület minden egyházmegeje szolgál az ifjúság nevelésére, együttlétére alkalmas programokkal. Az eredményhirdetés után a sokak által már jól ismert Talentum együttes koncertjére került sor. A zenekar nagy népszerűségnek örvend a fiatalok körében, olyan anyira, hogy a dalokat kórusban énekeltek együtt az előadókkal.

A hazainduló fiatalok csak azt sajnálták, hogy a hosszú út miatt nem maradhattak tovább. A hideg, novemberi estén sok mosolygós arc köszönt el egymástól, a közös fénykép elkészítése után.

KULCSÁR ÁRPÁD

A KÖNYVESBOLT ÜNNEPI AJÁNLATÁBÓL

Eszenyeiné Széles Mária: *A Szentföld, Református imádságos könyv*;
Csetriné Lingvai Klára: *Nagyasszonyaink*;
Wass Albert, Nyíró József,
Márai Sándor sorozatok;
Emma Danon: *A vallások (ablakos könyv)*;
Bibliai atlasz, Világatlasz;
Bibliai történetek gyerekeknek – DVD;
Halász Judit: *Csimpi születésnapja* – CD;
Az égig érő paszuly, Csipkerózsika, A renáthetetlen ólomkatona, Grimm leszebb meséi, Magyar népmesék, Karácsonyi népmesék.

Nőszövetségi zászlót szenteltek Adorjánban

Régi vágya teljesült november 11-én, az alig 220 lelket számláló, a Szatmári Egyházmegyéhez tartozó gyülekezet nőszövetségének. Az utóbbi években szeretetvendégségek szervezésében jeleskedő nőszövetség most zászlót is készített, az Adorjából származó, hűségét Egyházához sokszor bizonyító Szász Éva által.

Igét hirdetett Boga Kis Mária egyházkerületi nőszövetségi elnök az 1Kor 10,31 alapján. A mindannyiunkat egész életünkben vezérlő Jézusunk ünnepe varázsol e kis faluban, amikor bennünket összegyűjtve arra biztat, hogy bármit cselekedjünk, mindent Isten dicsőségére tegyünk.

Besseneydi Attila házigazda lelkész köszöntötte a vendégeket, majd Sipos

Nagy Erika lelképásztor a nőszövetségi zászlókról és jelképekről értekezett az adorjáni ünnepségen

Miklós szatmári esperes szeretetteljes szavai melegítették szívünket. Nagy Erika egyházmegyei nőszövetségi elnök, a nőszövetségi zászlókról és a ráhímzett jelképekről tartott érdekes előadást.

A nőszövetség neves személyiségek helyett egy igeverset, a Zsolt 50,14-et – Hálával áldozál az Istennek – hímzett zászlójára, hiszen ez fejezi ki méltán az adorjániak Istenhez való ragaszkodását, hangsúlyozta a helyi lelkész. A zászló felszentelése és a vendéglelkészek általi megáldása után, a helyi nőszövetség énekelt és gyermekeink szavaltak. Megható volt hallani Cseh Irén: Adorján című, ez alkalomra írt versét.

Istentisztelet után a résztvevőknek meleg teával és kaláccsal kedveskedett a nőszövetség, a meghívott vendégek pedig díszében vettek részt a kultúrthonban, a volt református iskolában. Isten tegyen iránta hálás nemzeté bennünket, mindenkori!

BESENYÓDI ATTILA

A nagybányai Lónyay Anna Nőszövetség ünnepe

Hálaadó istentiszteleten ünnepelte a Nagybánya-Újvárosi Református Egyházközség Lónyay Anna Nőszövetsége fennállásának 10. és zászlaja szentelésének 5. évfordulóját október 27-én.

Tökés László püspök hirdetett igét a Jn 8,31-32 alapján. A püspök úr kíséretében jelen volt Orbán Viktor Magyarország volt miniszterelnöke. Számunkra külön megtiszteltetés, hogy elfogadták meghívásunkat szerény ünnepségünkre.

Szemet gyönyörködtető és megható látvány volt, amikor a nőtestvérek nemzeti viseletben bevonultak a templomba, élükön a zászlóval, és a gyülekezet velünk énekelt: „Fel barátim drága Jézus zászlaja alatt.” Köszönet illeti Jékel Zsuzsánna nőtestvérünket, zászlónk tervezőjét és kivitelezőjét. Az ő biztatására készítettük a zászlóval egy időben, a népviseleti ruhákat is, adózva Lónyay Anna emlékének, Kemény János erdélyi fejedelem feleségének.

Orbán Viktor elmondta: megtiszteltetés számára, hogy éppen egy nőszövetség alapításának évfordulójára látogatható el Nagybányára. Kiemelte a nők különös szerepét a mindennapi életben, s hiányolta, hogy mégis kevés szó esik róluk.

Tökés László méltatta a nőtestvérek szolgálatait, szólt az igazság és szabadság összefüggéseiről, hangsúlyozva: merjük kimondani az igazságot, ne legyünk félrevezettségéből cinkosai a rendszernek.

Nőszövetségünk szolgálatát sokrétűség jellemzi. Szívügyünk beteg testvéreink láto-

A Nagybánya-Újvárosi Nőszövetség tagjai nemzeti viseletben vonultak az istentiszteletre

gatása a kórházakban és otthonaikban, anyagi segítséget nyújtani az idős egyedül élő hűveinknek, nőtestvéreinknek, élelmisszercsomaggal enyhíteni a rászorulókat, sátoros ünnepeinken és a téli hónapokban. Karácsonykor édességcsomagot készítünk a vallásórán és káté előkészítő résztvevő gyermekeinknek. Leves- és laskatésztát a nagyvárad Arany János kollégium és a Lorántffy Egyházi Központ részére. Nagy öröm számunkra, hogy kezünk munkájával segíthetünk. Ünnepi istentiszteletek alkalmával szeretetvendégséget szervezünk. Közös kirándulásokon veszünk részt a zsidói nőtestvéreinkkel, ápolva a kapcsolatot a két nőszövetség között.

Kulturális téren is tevékenyek vagyunk: jelen vagyunk nemzeti ünnepeinken. Ezeken együtt ünnepelünk római katolikus, evangélikus és baptista testvéreinkkel.

Nőtestvéreink főznek a nyári táborozáson résztvevő gyermekeknek, kivettük részünket a templom körüli munkákban is: kerítés-, torony-, garázsépítésben. A felsoroltak csak töredéke az Isten dicsőségére végzett szolgálatunknak, rámutatva arra, milyen áldásos lehet a sok szorgos kéz munkája, ha békességben, szeretetben végezzük.

DOMBI ERZSÉBET

Híres szülöttét ünnepelte Érmindszent

Ady Endre születésének 130. évfordulójára emlékeztünk november 17-18-án. A kétnapos rendezvénysorozatot egyházkerületünk mellett a Pro Univerisitate Partium Alapítvány, a Partiumi Magyar Művelődési Céh és a Partiumi Írótabor szervezte.

Szombat reggel a költő szülőházának udvarán találkoztak a meghívottak. A hátainkon innen és túlról érkező vendégeket Barabás Zoltán költő köszöntötte, majd Kocsis Gyula színművész szavalt. Ünnepi beszédet mondott Lázár János országgyűlési képviselő, Hódmezővásárhely polgármestere, Vasy Géza irodalomtörténész, a Magyar Írószövetség elnöke és Tökés László püspök. Ezt követően megkoszorúztuk a kert közepén található Ady-mellszobrot, Fekete József alkotását.

Ünnepi istentisztelettel folytatódott a megemlékezés. Szentpály-Juhász Imre, a balatonszárszói Soli Deo Gloria konferenciaközpont lelkész-igazgatója az 1Kír 19,9-18 alapján hirdetett ígét. Ezután Balla Árpád, a

gyülekezet nemrég felszentelt lelkésze és Nagy Sándor, a Nagykárolyi Egyházmegye esperese köszöntötte az ünneplő gyülekezetet. Barabás Zoltán Ady Endre ébresztése címmel mondott ünnepi beszédet. Bemutatóra került Benák Katalin Érmindszent, Ady Endre szülőfaluja című kötete. Lelepleztük és felavattuk a templomban elhelyezett emléktáblát, melyet Mindszent város önkormányzata adományozott az évforduló alkalmából Érmindszentnek. A templomi ünnepség a Szózáttal zárult.

A gensci szakácsnők és a gyülekezet asszonyai által készített ünnepi ebéd, a kultúrotthonban került elfogyasztásra. Költségeit Érkávás község polgármesterei hivatala fedezte. Külön említést érdemel, a mindössze 34 református lelket számláló gyülekezet azon törekvése, hogy részben önerőből, részben a Nagykárolyi Esperesi Hivatal támogatásával, Isten dicsőségére és falujuk szülöttének 130. évfordulójára, belülről teljes mértékben felújították templomukat. A munkát, mesterek híján, Isten iránti hálából, a gyülekezet lelkésze és annak ikertestvére végezte el, mindössze

KIHAGYTÁK AZ EGYHÁZKERÜLETET AZ ÉRMINDSZENTI MEGEMLEKEZÉS PROGRAMJÁBÓL. A hagyományos Ady-zárándoklat 18 éves történetében ez volt az első ilyen alkalom. A november 17-én tartott eseményen Tökés László sérelmezte, hogy a „hivatalosak” kihagyták az egyházkerületet a programjukból. Vértelen harc folyik a háttérben – mondta helyzetjelentésében a püspök, majd hozzátette: régebben a román főhatalom korlátozta mozgásunkat, most már viszont oda jutottunk, hogy nincs szükség a többségiekre, elvégzi ezt a munkát a magyar oldal. Másnap a nagyváradi-újvárosi templomban ünnepi istentisztelettel folytatódott a megemlékezés. Ennek során bemutatták Pomogáts Béla Erdély Adyja című kötetét, az Egyházkerületi Székház belső udvarán pedig Ady emléktáblát avattak.

hét nap leforgása alatt. Köszönet illeti mindazokat, akik anyagiakkal és imádságos lélekkel támogatták a gyülekezet ezen munkáját. Ha Isten megtartja életünket, a jövő évi ünnepségre is szeretettel visszavárunk mindenkit.

BALLA ÁRPÁD

Orgona-ünnep

Nehéz szavakba foglalni milyen hatalmas ugrást jelent a nagyváradi-rogériuszi gyülekezet, illetve Nagyváradi zeneéletében a finnországi Poriból vásárolt hangversenyorgona. A második alkalommal megrendezett nemzetközi orgonafesztivál négy ország jeles művészeit vonultatta fel, jelesül Magyarország, Németország, Erdély és Finnország képviselőit.

A fesztivál hangversenyeit látogatók abban a szerencsés helyzetben voltak, hogy néhány kivételtől eltekintve nagyváradi bemutatók hallgatói lehettek. Betekintést nyerhettünk az orgonairódom pazar kincsesládájába a 16. századtól a 20. századig. A csodálatos és változatos harmóniavilág mely a különböző korok zenéjéből sugárzott mindannyiunkat lenyűgözt.

Karasszon Dezső orgonaművész, zene-tudós, a Debreceni Zeneművészeti Egyetem habilitált professzora adta meg a fesztivál alaphangját szeptember 2-án, amikor a felcsendülő műveket összefogott, tartalmas, élvezetes zenetörténeti adatokkal vezette be, majd a hallgatóság számára közel hozta lenyűgöző játékával. Érdekes színfoltja volt ennek az estnek Karasszon Dénes gondolkajátéka, aki nemcsak aktív koncertező művész, hanem a Magyar Állami Operaház csellistája is egyben.

Kristófi János a nagyváradi-rogériuszi gyülekezet orgonájánál

A Würzburgi Zeneművészeti Főiskola professzora, Gárdonyi Zsolt koncertje képviselte leghangsúlyosabb formában a 20. századi, illetve a kortárs orgonazenét. Édesapja, Gárdonyi Zoltán orgonadarabjaiból és saját orgonára írott oeuvre-jéből nyújtott megkapó válogatást. Az est második felében mutatkozott be orgonaművész fia, Gárdonyi Dániel is, aki először édesapja, Gárdonyi Zsolt három művét, majd nagyapja, Gárdonyi Zoltán Veni Creator Spiritus (Jövel Teremtő Lélek) című partitóját tolmácsolta, méltó módon kerekítve le a koncertet.

Az erdélyi orgonistákat ezúttal Kovács László Attila, kolozsvári orgonaművész, zeneszerző, teológiai doktor, előadótanárral képviselte. Bevezetésként J. S. Bach egyik korál-

sorozata hangzott el, melyben hat témát dolgozott fel, különböző kompozíciós eljárásokat alkalmazva. Monumentális művel koronázta meg az estet a vendégművész, hiszen Charles-Marie Widor 5. orgonaszimfóniájának előadása nem mindennapi feladat. A francia romantikus muzsika hatása nem is tévesztett célt, a közönség lelkes tapsal jutalmazta a mű nagyváradi bemutatóját.

A finn orgonaművészek jeles képviselője, Tapio Tiitu, a helsinki Sziklatemplom orgonistája a hangszer kitűnő ismerőjének bizonyult. Három francia szerző műveit és Jean Sibelius Finlandiáját tolmácsolta mesteri módon. Ráadásként egy Alexandre Boëly (1785-1858) toccatát valamint Antonio Soler (1729-1783) spanyol udvari zeneszerző „királyi fanfárját” hallhattunk.

A fesztivál zárókoncertjét Zászkaliczky Ágnes orgonajátéka és Bogányi Tibor karmester és gondokaművész érzékeny, alhítattal de egyben szenvedéllyel teli muzsikálása tette emlékezetessé. Hans Leo Hassler (1564-1612), Heinrich Scheidemann (1595-1663), J.S.Bach egy-egy orgonadarabja után Joseph Rheinberger (1839-1901) és Kodály Zoltán két-két művét élvezhette a hűséges és hálás közönség.

Bár a koncertek alkalmával nem telt meg az Isten háza, reméljük, hogy az elkövetkezendő orgonaesteken egyre többen fognak részesülni az orgonazene által nyújtott lelki felüdülésben.

KRISTÓFI JÁNOS ZSIGMOND

A világi szolgákat díjazták Nagyváradon

Első alkalommal adták át az idei Reformációi Emlékünnepélyen a váradi Gyülekezeti Szövetség és a Presbiteri Szövetség közösen alapított kitüntetését, a Czeglédi György-díjat.

A bronzplakettből és oklevélből álló kitüntetést a tíz váradi gyülekezet arra érdemes presbiterei, világi szolgálói kapták. A Szakszervezetek Házában tartott díjátadón Veres Kovács Attila és Török Sándor, a fenti két szervezet elnökei ismertették a dicsérbeszédeket, Tőkés László püspök pedig átadta a díjakat. Idén a következők részesültek a kitüntetésben (idézzük a lelkészeik által írt dicsérbeszédekből):

Rácz Imre tiszteletbeli főgondok – Biharpüspöki: 1924. április 29-én látta meg a napvilágot Biharpüspökiben. Kezdetől fogva erős református családi légkör vette körül, melyet feleségével együtt átörökítettek gyermekeik és unokáik életébe is. Fiatal éveiben mély nyomot hagyott az öt évig tartó hadifogság kényszere. Vallomása szerint, hite segítette a nehéz időkön át. 1980-2002 között volt a gyülekezet főgondnoka. Második családjában, az Anyaszentegyházban végzett áldozatos szolgálata idején építettek az új lelkészi lakást.

Tóth Elek tiszteletbeli főgondnok – Csillagváros: egy tragikus baleset során, melyből élve került ki, Istenéhez még hűségesebbé lett, hite ezáltal tapasztalhatta meg, hogy minden itt töltött pillanat Isten kegyelméből történik. Így, ezzel a tudatos hittel végezhette presbiteri szolgálatát 1980-tól kezdve tizennégy éven keresztül, majd gondnoki tevékenységét 1994-től 2006-ig.

Rozik Károlyné Béres Katalin gondnok – Hegyalja: 1956. október 23-án született a szilágysági Ippon. A nyolcvanas évek közepétől presbitere az akkor még Fugyivásár-

Az egyik díjazott, Tarnóczy János szerettei körében a kitüntetés átvétele után

helyhez tartozó Várad-Hegyaljai Református Egyházközségnek. 1990-ben cselekvően részt vesz az új templom építésének megszervezésében. 1998-ban vette át az időközben önállósult gyülekezet gondnoki tisztét. Töretlen lelkesedés jellemzi munkásságát.

Tarnóczy János presbiter – Olaszi: 1926-ban hívta életre az Úr Nagyváradon, egy négy gyermeke családban. Könyvelőként kereste kenyerét nyugdíjazásáig. Gyülekezete volt második otthona. Harmáncnyolc évig hűséggel töltötte be presbiteri tisztét, melyre Istene és gyülekezete elhívta. Nagy lelkesedéssel kapcsolódott be egyházközsége lelki és fizikai megépítésének szolgálatába. Az olaszi könyvtelár összeállítása, a gyülekezet anyagi és szellemi javainak feltartozása, valamint az egyház irattárának rendezése szakértelmét dicséri.

Bordás Imre főgondnok – Ósi: Kügyusztán született 1939-ben. Nagyvárad kiemelkedő építkezéseinek felelős beosztásban tevékenykedett. Jó szervezői készsége, szorgalma, tervező tehetsége megmutatkozott a presbiteri szolgálatában is. Bordás Imre csapatépítő főgondnok. Tekintélye abban van, hogy a szavait mindig tettek igazolják.

Kraftsik Mária főgondnok – Rét: Szentmártonban született 1941-ben. Huszonhárom éve választotta a gyülekezet presbiteré, tíz éve gondokká, majd főgondokává. Isten nagyvárad-réti népet szolgálta és szolgálja szívvel-lelekkel, értelemmel és tettekkel egyaránt, jó példával elől járva. Ha kellett, a gyülekezet elé állt és úgy tett tanúbizonyságot, ha kellett, kemény fizikai munkában mutatott példát.

Méder Árpád presbiter – Rogériusz: Ötgyermekes család harmadik gyermekeként látta meg a napvilágot, 81 esztendővel ez-

előtt Kolozsváron. Négy éven át a Bihari Egyházmegye bölcs főgondnokaként, a Gondnokok Kollégiuma elnökeként munkálkodott, és máig a Nagyvárad Rogériuszi Református Egyházközség alapító presbitereként szolgál. Az itt létrehozott Honvéd emlékhely is nevéhez fűződik.

Orosz Sándorné Garnai Terézia presbiter – Szöllös: A gyülekezet „Terike nénije” 1934. október 23-án látta meg a napvilágot Érkörtvélyesen. Több mint húsz éve, 1984 augusztusától tagja gyülekezetünk presbitériumának. Önként vállalt szolgálatait közt fontos helyet foglal el az egyházi-gyülekezeti lapok terjesztése és adminisztrációja. Körzetében saját nyilvántartása alapján szorgosan gyűjti az egyházfenntartói járulékot. Számon tartja a beteget, elesetteket. Gyülekezeti ünnepélyeken szavalaival gyakorta megörvendeztetni gyülekezetét.

Balla Dániel presbiter – Újváros: Krasznahorvátón született 1936-ban. Húsz éves korában jött Nagyváradra. 1965-ben választották presbiteré az Újvárosi Egyházközségben, melyet igazi szolgálatként élte és éli meg. Bármilyen munkát szívesen és alázattal végez. Méltán nyerte el az emberek megbecsülését, bárhol is fordult meg életében.

Csatári Ferenc gondnok – Velence: testvérünk a presbiterségét, „hitben öregségét” 73 éve bírja. Ez úgy értendő, hogy egy olyan református családba született, mely példásan gyakorolta a hitéletét úgy a gyülekezetben, mint otthon. 67 éve aktív tagja a velencei gyülekezetnek. A családból magával hozott lelki örökségét átadta szeretteinek: ő és felesége, fiával és annak családjával, minden vasárnap az Úr előtt ülnek.

VASÁRHELYI GÁBOR

Ki volt Czeglédi György?

Várad reformációjának megszervezője 1557-ben. Ezen kívül ott találjuk mindenütt, ahol az evangéliumi igazságokért harcolni kell: disputák, hitviták, zsinatok szónoka. A bihari egyházmegyében esperességet visel, részt vesz a debreceni (1567) és a szikszói (1568) zsinatokon. Tevékeny irodalmi munkásságot fejt ki Károlyi Péterrel, a váradi kollégium rektorával együtt. Részt vesz a református hitvallások szerkesztésében. Méliusz Juhász Péterrel együtt követségben járt Szolnokon, Mahmut Bágnél, Szegedi Kis István kiszabadításáért. 1569-ben távozik Váradról, Felvidéken vállal esperességet.

PRESBITERI SZÖVETSÉG

„A presbitérium a gyülekezet idegrendszere kell legyen!”

Presbiternek lenni a 21. században

November 18-án az érmelléki gyülekezetek presbiterei, képviselői találkoztak egymással testvéri közösségben a szalacsi református templomban.

A nyitó istentiszteleten Tökés László püspök hirdetett igét a Jn 17,15 alapján. Az egyháznak nem elvonulnia kell a világtól, nem üvegházi körülmények között kell élnie, hanem kint a világban, a nehéz körülmények ellenére kell betöltenie szerepét. Nem szabad olyan gyertyává lennie, amelyet véka alá rejtenek, hanem olyaná, amelyet véka alá rejtenek, hanem olyaná, amelyet a gyertyatartóba helyeznek, hogy fényljk másoknak – mondta a püspök.

Ezt követően Botos András házigazda lelkipásztor ismertette a találkozó programját, majd a szalacsi kórus énekelt. Nagy Sándor, az Érmelléki Egyházmege Presbiteri Szövetségének elnöke köszöntötte a presbiteri találkozó résztvevőit. László Kálmán, az egyházkerületi PSZ-elnök kéreessel fordult a presbiterestestvérekhez a IV.

Partiumi Presbiteri Konferencia megrendezését illetően. Az érmihályfalvi gyülekezet presbitériuma elvállalta, hogy otthont ad a konferenciának.

A találkozó fő témáját – Mit jelent presbiternek lenni a 21. században? – dr. Tóth János, a Békési Egyházmege PSZ-elnöke boncolgatta. Az egyház főbb történelmi korszakain végighaladva nyerhettünk bepillantást az egyházi életbe. Már az Őszövetségben is csak akkor volt sikeres az egyházi élet, ha megfelelő, hatékony és szervezett formában történt. A keresztyén ősegyházban is választott Isten megfelelő embereket, hogy töltsék be az előjárói tisztségeket. A presbiterok és lelkipásztorok hűsége a reformáció korában is fontos tényezője volt gyülekezeteink megmaradásának. Az előadó idézte Kálvin intelmét: Egészséges hitűeket és szentéletűeket kell megválasztani presbitereknek. Hozzátette: a presbiterok az egyház támaszai, Muraközy Gyula szavaival: a gyülekezet oszlopai. Az egyház az új kor új kihívásaival szemben is meg kell állja

a helyét, az új elvárásoknak meg kell felelnie. Ez azonban csak az egyház megújulásával mehet végbe. Ezt pedig a presbiteroknak is segíteniük kell – tette hozzá az előadó. Az előadás megbeszélése során felmerült a kérdés, hogy a tömör előadás anyagát példákkal szemléltetve és kiegészítve, jelentessék meg egy önálló kiadványban is, hogy minden presbiter haszonnal forgassa.

Ezután Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke, a Lakiteleki Népfőiskola igazgatója köszöntötte a résztvevőket. Gellért Gyula, az Érmelléki Egyházmege esperese a Mt 18,19-20 tartott záróáthítatot: nehéz egy akaraton lenni olyan világban, ahol mindenki a maga akaratát szeretné érvényesíteni. Nekünk meg kell ismernünk Isten akaratát, és ez kell a mi közös akaratunkká váljon. Így tudjuk együtt véghezvinni és megcselekedni Isten akaratát. Úgy végezzük szolgálatunkat, mintha ez lenne az utolsó alkalmunk és lehetőségünk arra, hogy szolgáljunk, és mintha minden mi rajtunk és a mi szolgálatunkon múlna.

A szalacsi nőszövetség jóvoltából szeretetvendégség zárta a presbiteri találkozót.

URI IMRE

Nyitnának a pályázati források felé

Az egyházkerületi Presbiteri Szövetség november 10-ei elnökségi ülésén 18-an gyűltek össze a 35 meghívottból, a Nagyvárad-Réti Egyházközség dr. Szabó Lajos mártírlelkészről elnevezett termében.

A kilenc egyházmegeből hat képviselte magát. Az egyházkerületet és a missziói ügyosztályt Csomay Árpád generális direktor képviselte. Tökés László püspök és Vinczéné Pálfi Judit missziói tanácsos levelet írt a gyűlés résztvevőikhez. Ugyancsak levélben küldte el üdvözlését Fábián Tibor, a Harangszó főszerkesztője. Ezek ismertetését megelőzően Pálfi József házigazda lelkész szolgált nyitóáthítattal.

László Kálmán elnök a presbiterképzésre hívta fel a figyelmet, melyben még nem sikerült áttörést elérni. Venter Miklós, a képzéssel foglalkozó bizottsági elnök az egységes képzés mellett szállt síkra. Hangsúlyozta: ez nem istentisztelet vagy prédikáció legyen, sokkal inkább interaktív folyamat. Javasolta: az egyházmegekben egyegy lelkész hangolja össze a képzést.

László Kálmán a képzés helyi jellegét, az alapokról való építkezést emelte ki. A képzés csak legtöbb 12 fős csoportokban lehet hatékony. Figyelmeztetett a források szűkös voltára, melynek gyökerei az elma-

radt tagdíj-befizetésekben keresendők. Rámutatott: ki kellene használni a pályázati lehetőségeket is.

Szilágyi Péter bihari PSZ-elnök a Kánonra emlékeztetve leszögezte: képzést csak lelkész tarthat. Ugyanakkor a lelkészek egy része kibúvót keres, időhiányra vagy éppen a tagság részéről megnyilvánuló érdektelenségre hivatkozva. A sarmasági Tóth András fontosnak tartaná a Kánon oktatását és a bibliai önképzést. Tatár Miklós szatmári PSZ-elnök aláhúzta: a képzés legalább 2-3 napos kellene legyen. Pesti János bevonná a vallás tanárokat, míg Venter Miklós a Partiumi Keresztyén Egyetem égisze alá vonná azt. Pálfi József nyári egyetem keretében is megvalósíthatónak látja a képzést. Vinczéné Pálfi Judit leveleiből kiténik: a képzést három pillérré építené: bibliai, missziói és diakóniai alapokra. Egyben a presbiterok figyelmébe ajánlja dr. Gaál Botond Református vagyok és Rick Warren Céltudatos élet című könyvét. Muhari István sajtóreferens úgy véli: a Harangszó presbiteri rovata is hasznosítható e tekintetben.

Szóba került az erdélyi kerület Presbiteri Szövetségével való együttműködés is, mely a Zsinathoz benyújtandó közös alapszabályzat miatt is fontos. Az ülés érintette a díjlevél bevezetése körül kialakult helyzetet is. Az ezzel kapcsolatos tárgyalásokba csupán az Esperesek Kollégiumát avatták be, a Gondnokok Kollégiumát nem. A PSZ

szerint a díjlevél jelenlegi tervezete hosszú időre bebetonozna egy áldatlan helyzetet, mely súlyos aránytalanságokhoz vezetne, több gyülekezetet tönkretenne anyagi vonatkozásban, haszonélvezői csupán a nagy és erős gyülekezetek lelkészei lennének.

A PSZ pénzügyi helyzetét Nemes Lujza pénztáros ismertette. A lehangelő valóság, hogy a Szövetség bankszámláján mindössze 1565 RON van. Az elnök nagyobb buzgalmat kért a tagdíjak befizetésében, megerősítve az adók 2 százaléka a Szövetséghez történő átutalása lehetőségét. A vezetőség úgy döntött: az évi 5 RON tagsági díj összegét nem emeli. Egyben kinyilvánította, hogy a továbbiakban is számít Mészáros Gyöngyi egyházkerületi könyvelő nagybecsű munkájára a Szövetség könyvviteli ügyeiben, megköszönve önzetlen segítségnyújtását.

László Kálmán beszámolt a magyarországi PSZ-nél tett látogatásáról is, mely során a kapcsolattartás elmélyítését szolgáló megbeszéléseket folytatott Szabó Dániel elnökkel és munkatársaival. Tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a jövő évi konferencia valószínűleg Érmihályfalván lesz. Az időponttól és a témáról később születik döntés. Az elnökség köszönetét fejezi ki a szíves vendéglátásért és Isten gazdag áldását kéri a nagyvárad-réti gyülekezetre.

MUHARI ISTVÁN

Böngészde Gyermek- és ifi rovat

Kedves gyerekek!

Újra közeledik a várva-várt ünnep, a karácsony. Remélem már mindenki tudja a karácsonyi versét és senki sincs közületek, aki karácsony estéjén nem megy el a templomba. Előtte azonban ismerkedjünk meg néhány érdekességgel karácsonyi szokásainkkal kapcsolatban.

KURTA-TÖTÖS BEÁTA

HÓNAPOK, ESEMÉNYEK

December az év tizenkettedik hónapja a Gergely-naptárban, és 31 napos A Julián-naptárban a tizedik. Neve a latin decem szóból származik, melynek jelentése tíz - utalva arra, hogy ez volt a tizedik hónap, amíg a január és február hónapokat később hozzáadták az évhez. A 18. századi nyelvújítók szerint a december: fagyjárós. A népi kalendárium Karácsony havának nevezi.

DECEMBER ESEMÉNYEI

- **december 6.:** Mikulás napja: Szent Miklós püspök emlékére
- **december 24.:** Szenteste
- **december 25.:** Karácsony napja
- **december 31.:** Szilveszter napja

Tudtad-e, hogy...

- A középkorban karácsonnyal kezdődött az újesztendő.
- Nagy-Britanniában a karácsony az év legfontosabb ünnepe.
- Görögországban a karácsony 12 napot felölelő folyamatos ünnep. A december 25-től január 6-ig terjedő időszakot Dodekameron-nak nevezik (jelentése 12 nap). Ebben benne foglaltatik mindhárom ünnep, a karácsony, az új év és a vízkereszt.
- Olaszországban a mi Mikulás-napunknak megfelelő ünnep január 6-ra, azaz vízkereszt napjára esik.
- A lengyeleknél december 24-én este az eget kémlelik kicsik és nagyok, arra várva, hogy meglássák az első csillagot. Ez Lengyelországban a Betlehemi csillagot jelképezi, melyet ők Gwiazdkának neveznek. Aki először észreveszi a legelső csillagot, ezt kiáltja, ekkor a családtagok köszöntik karácsony ünnepét és egymást.

A karácsonyfa története

A fenyőfa eredetét Bálint Sándor népmondájában így írja le:

Amikor Krisztus Urunk a földön járt, a gonosz emberek elől bujdosnia kellett. Az Úrnak ellenségei már nyomában voltak, amikor egy fenyőfához ért. Alig volt lombja, azért ágai rejtették el Jézust, aki így meg is menekült.

Az Úr most megáldotta a fenyőfát:

„Soha ne hullasd el a leveleidet. Akkor is virulj és zöldülj, amikor a többiek levéltelesen sorvadoznak. Te légy a legdélcegebb és legszívósabb minden társad között, élj meg mindenütt. Légy az emberek öröme, és emlékeztünk rajtad gyűjtsanak karácsonyi gyertyát.”

A karácsony ma már mindannyiunknak az év egyik legnagyobb ünnepe, amely hosszú századok óta az egész világ számára ugyanazt jelenti, ugyanazokat a gondolatokat ébreszti az emberekben.

A fenyő már az emberiség őskorában is mágikus jelkép volt. Örökzöld ágai hirdették a téli napforduló ígését. Először az emberek borókát, fagyöngyöt, fenyőágot akasztottak fel otthonaikban a mesterszerűdákra.

Már a rómaiak is ajándékoztak egymásnak zöld ágacskákat.

Az ősgermánok a fény tiszteletére mécsesekkel díszítették a fenyőágot.

E szokásokkal rokon hazánkban a Borbála napi zöldág hajtátása. Később a zöld ágakat termékenységszimbólumokkal díszítették (tojás, alma, dió, mogyoró).

A legtöbb német területen a karácsonyfának paradicsom volt a neve, hozzátartozott a középkori paradicsomjátékok kellékeihez. Az angyalhaj, a fémgöngy, a papírlánc a bibliai kígyót idézi a bűnbeesés idejéből. A fa alá tett ajándékokat, ételeket a család eltávozott tagjainak szánták.

Az első karácsonyfáról Sebastian Brant német író emlékezik meg, Strassbourgban a 15. század végén.

A Habsburg uralkodók Bécsben, 1824. táján, fenyőfa alatt ünnepelték a szentestét, egymásnak ajándékot adva. Hazánkban

Angyalvárás

Bécsből a magyar arisztokrácia példája nyomán terjedt el.

Az első karácsonyfát valószínűleg Brunsvick Teréz (az első óvoda alapítója) állította Aszódon a 19. században.

Az emberi életben az ünnepi alkalmaknak, szertartásoknak nagy a jelentősége.

Az év legnagyobb ünnepe, melynek leg gazdagabb tartalma van, az a karácsony. Jézus születésnapja, mely a béke, a szeretet erkölcsi parancsát jelenti mindnyájunk számára.

SZŐKE CSABA

Ünnep

*Végtelen templomi csend
Karolja át a földet,
Angyalok zörgetnek az ablakon,
Örömhírral jönnek.*

*Ezüstös fényben ragyognak
Bethlehemi csillagok,
Útmutató hírnökök,
Karácsonyi szótlan szónokok.*

*Barlang üregének mélyén
Született e földre,
Barnok jászla volt bölcsője,
Fáklyafény az őrizője.*

*Legyen áldott, legyen csendes
A Karácsony ünnepe,
A szeretet asztalánál üljön ma ott
A föld minden gyermeke.*

„MAGYAR ZUBBONY-KÖNTÖSKÉBE” ÖLTÖZTETETT ZSOLTÁROK

Négyszáz éves a Psalterium Hungaricum

Idén fontos dolgról emlékeztünk: 400 esztendővel ezelőtt Szenczi Molnár Albert atyánkfiá kiadta az első magyar zsolttároskönyvet, amely a bibliai 150 zsolttár megzenésített változatát tartalmazta.

Napjainkban érezhetően eltávolodtunk ezektől a zsolttároktól. Egyrészt méltán, másrészt méltatlanul. Lehet vannak, akik felkapták a fejüket arra, hogy méltán. Méltán azért, mert Szenczi Molnár Albert sajnos nem ismerné őket ma fel, ha egy istentiszteleten részt venne. Protestáns népünk, amelyik – bibliai jelzővel élve – igencsak keménynyakú, szereti, ha hosszan szólnak a szótágok. Bizonyossággal állítom: Szenczi zsolttárai abban a formában, amelyben ma használatban vannak, soha nem terjedtek volna el. Amikor Szenczi Svájcban először hallott zsolttáráneket, azok a korabeli francia népi dallamokban csendültek fel. Ezek a népi dallamok – akárcsak minden nép lelkéből kicsorduló dallamok – tele voltak dinamizmussal, életerővel, örömmel – némely szomorúsággal is –, mindenképpen erős emberi érzésekkel. Az egykori zsolttárosok szívéből kicsorduló zsolttárszövegek is hasonló érzésekkel voltak telve: Ments meg Uram, mert üldöznek, Hálát adok Uram, mert szeretsz engem, Örülök az Úrnak, vígadó jelenlétében. Csodálatos is lehetett, amikor az akkori tánczene ritmusára és dallamára felcsendült az istenes énekek sora. Miután ezzel találkozott, nem hagyta nyugton a gondolat, hogy „magyar zubbony-köntöskébe” öltöztesse a zsolttárokat. Rekordidő alatt készült el vele: 150 zsolttárral 90 nap alatt. Nem egyszerűen versbe kellett szednie ezeket, hiszen a 150 zsolttárnak 130 különböző dallama van, ebből kifolyólag pedig igen változatos versformákat kellett használnia. Sőt, azt írták róla, hogy mint aki kevesellte ezt a kettős terhet, hogy francia formákban, s lehetőleg híven fordítson, azzal tetézte kötöttségét, hogy iparkodott szó szerinti formában átmenteni Károlyi szövegét bonyolult versformáiban. Bár a kiadott zsolttároskönyv, a Psalterium Hungaricum nem azonosítható magával Isten Igéjével – van ahol többet, van ahol kevesebbet tartalmaz – mégis azt mondhatjuk, hogy Károlyi bibliafordítását ő tette közkinccsé, mindenki számára elérhetővé. A választott nép ajándékként tekintett a velük közölt Igére, hasonló módon a magyar nép is Isten kegyelmi tetteként élte meg, amikor végre anyanyelvén hallhatta az írott Igét. Ugyanígy

ajándékként kell tekintsünk a 150 magyar nyelvre lefordított zsolttáránekekre is, melyet Isten Szenczi Molnár Alberten keresztül nyújtott át a magyar népnek.

Az első kiadás 400. évfordulóján, Isten iránti hálával emlékezzünk írójára, nagy lépésekben végigtekintve életútját. 1574-ben született Szencen és szokatlanul ifjan elkezdi a vándordiákok, peregrinusok többnyire nehéz életét. Első híres diákkori állomása Gönc volt, ahol éppen az „istenes vénember”, Károlyi Gáspár környezetéhez tartozhatott, a magyar nyelvű Biblia kinyomtatásában segítkezve. Magyarország iskoláit bejárva csupán 16 esztendő volt, amikor először lépett külföldi iskolába, egymásután járva Németország nevezetes iskoláit, felkeresve Ausztria, Svájc, Olaszország és Németország híres városait. Összeállítja a latin-magyar szótárt, valamint Magyar Grammatikát (vagyis nyelvtant) ír. Az ő érdeme az első kikalakú Biblia kiadása; kijavította az előző kiadás sajtóhibáit, a végén közölte a 150 zsolttárt kottával együtt, valamint a Heildelbergi Káté rövidített, általa fordított változatát. Utolsó nagy vállalkozása Kálvin Intitutiójának a lefordítása, melyet Bethlen Gábor parancsolatából, Rákóczy György kívánságára fordít le. 1629-ben telepszik le Kolozsváron, majd 1634-ben meghal. Sírja a Házsongárdi temetőben van.

A múlt században kialakult énekeskönyv-vitában Sipos István a következőket jegyzi le Szenczi zsolttáraitra gondolva: „A 288 ének között mint az énekek „IX.” csoportja, 216-255 számok alatt szerepel összesen negyven darab zsolttár, 38 önálló dallammal és csak 154 verssel (Szenczinél 1430 vers). A zsolttárok elejétől végig teljesen át vannak dolgozva költői és irodalmi igények

kielégítése céljából, az eredeti bibliai szövegre való minden tekintet nélkül. Szenczi zsolttárai több helyen teljesen felismerhetetlenek. Szinte félfelgondolni, micsoda zavar keletkezne, ha egy református nagygyűlésen erdélyi és anyaországi híveknek kellene együtt énekelni.

Sajnálunk kell a zsolttárok értékrendjének erdélyi megállapítását, csakúgy, mint a sok szép zsolttár kihagyását és a megtartottak lényeges átdolgozását. Bátorkodunk megkockáztatni azt a véleményt, hogy ez a munka sem nyugodott az erdélyi gyülekezeti köztudat helyeslésén és jóváhagyásán. Sőt még talán abban sem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy az erdélyi gyülekezeteket nem az új erdélyi énekeskönyv, hanem nagy részben Szenczi 150 régi zsolttára tartotta meg a „tüzes kemencében.”

Vásárhelyi János református püspök mesélte a következő történetet, lejegyezte a már említett Sipos István: Pár évvel ezelőtt, amikor a sofőr először járt ezen a vidéken, román urakat vitt Belényes városába. Egy útkereszteződésnél nem volt tisztában, hogy éppen melyik út vezet Belényesbe és egy, az út mentén pipázgató öreg embertől, akit románnak nézett, autóját megállítva, román nyelven megkérdezte: – Bácsi, ez az út vezet Belényesbe? Az öregember felelt: – Tessék hozzám magyarul szólani, mert nem értek más nyelven. – Ne haragudjék öreg – felelte az autóvezető kedélyeskedve – hiszen én is magyar vagyok, mégpedig a javából, református. Az öregember ránézett, feltette a kérdést: – Az úr református? A javából? – Az hát! – persze, hogy a javából. – Hát ha a javából, akkor mondja meg nekem, hogy kezdődik az első zsolttár? A sofőr zavarba jött, beismerte, hogy ő ugyan jó reformátusnak tartja magát, de hát azt mégsem tudja hogy kezdődik az első zsolttár. – Hát csak azért – mondta az öreg – mert ha ezt nem tudja, akkor lehet ugyan református, de nem a javából.

Távol legyen tőlünk, hogy bárkinek a hitét ez alapján akarjuk megítélni, de jól érzékelteti ez a történet, hogyan vált közkinccsé Szenczi 150 zsolttára magyar népünk ajkán, hogyan formálta úgy a nyelvet, mint a gondolkodást, mélyen elültetve az emberek lelkébe, hogy az igaz ember az, „aki nem jár hitlenek tanácsán és meg nem áll a bűnösök útján”, hanem az Úr törvényében gyönyörködik éjjel és nappal.

Üdvözljük az új énekeskönyvet 150 zsolttárával és Isten iránti hálával emlékezzünk Szenczi Molnár Albertre zsolttároskönyve kiadásának 400. évfordulóján.

MEMENTO

Száz éve alakult a Református Lelkészegyesület

I. Száz éve jelent meg az az Egyesület, amely negyvenkét éves története során kitörölhetetlen nyomot hagyott a történelemben. Nem egy szűk társadalmi réteg, hanem a magyar református lelkészek néhány ezres, családtagokkal számítva is tízezret valamivel meghaladó rétegéről van szó. Az 1910-es népszámlálás adatait tekintve a Magyar Szent Korona országainak lakossága 20,86 millióra rúgott, a reformátusok ebből 2,61 millióval részesültek, az ORLE azonban az egész ország, a nemzet javát kívánta előmozdítani.

1907. szeptember 18-án alakult meg az Országos Református Lelkészegyesület Budapesten, a Nemzeti Múzeumban. Az összegyűlt felszáz lelkész elfogadta egyesületi alapszabályát és kimondta megalakulását, megválasztotta vezetését. Előtte jó nyolcvan éves érlelődésen kellett átmennie a mozgalomnak.

Az 1820-as években még csupán önművelődés, szakmai és társadalmi összefogás igénye vezette néhány egyházmegye lelkészeit olvasó társaság szervezésére. A későbbi évtizedekben már önszervező egyetemesekkel próbáltak segíteni egymáson, temetési segélyalappal, árvaellátással. 1848 nyarának egyházszervezeti reformjára tett kísérletük a szabadságharc leverésével osztozott a nemzeti szabadság eltemetésében. A lelkészek helyzete nem javult 1860-ban sem, amikor pedig az ő önzetlen kitartásuk eredménye is volt a protestáns autonómia megvédése. Elutasították a császári pátenst által egyházukra kényszeríteni szándékozott egyházalkotmányt, pedig az a vezető állású lelkészeknek államszegélyt, a közpapoknak is állami hivatalnokoknak kijáró tekintélyt és anyagi biztonságot kínált.

II. A lelkészek, de az állami fizetéssel kecsegtetett esperesek és püspökök is ellenálltak az államilag rájuk kényszeríteni akart egyházalkotmány elfogadásának. Az önkényuralom elszenvedte első belpolitikai vereségét Magyarországon, de az egyházigazgatásban hangadó világi urak – ahogy a világi egyházi vezetőket nevezték – arról megfélemlítettek, hogy anyagilag kárpótolják a lelkészeket veszteségükért, pedig rájuk fért volna. A református és evangélikus lelkészek a korszak legrosszabbul fizetett szellemi foglalkozású társadalmi rétegét képviselték.

1889-ben Péntek Ferenc érszakirályi lelképásztor mozgalmat szervezett a nyomorgó lelkészek anyagi ügyeinek rendezése érdekében. Lapot indított Közpapok Lapja címen, amelyben a lelkészek tarthatatlan helyzetét tárta a nyilvánosság elé. 1890-ben lelkészi értekezletet szervezett, ahol Kovács Albert budapesti gyakorlati teológiai tanár segítségével megfogalmazták követeléseit.

A hivatalos egyházi vezetés hamarosan fegyelmi eljárás alá vonta Péntek Ferencet és elmozdította állásából. Valami eredménye azért mégis lett a közpapok mozgalmanak. 1896-ban csekély özvegy nyugdíjat és árvaellátást biztosított az egyház a lelkészözvegyeknek és árváknak. 1898-tól az állam adott rendszeres jövedelemkiegészítést az alacsony jövedelmű lelkészeknek, ezt nevezték kongruának. 1907-ben a református zsinat nyugdíjat szavazott meg az elagott lelkészeknek és a következő évben fel is állították a Református Lelkészi Nyugdíjintézetet, ami 1914-ben megkezdte a nyugdíjak folyósítását.

A 20. század első évtizedében meglették azok a személyek, akiknek tanultságuk, habitusuk megvolt ahhoz, hogy felvegyék a Péntek Ferenc kezéből kiűtött zászlót és élére álljanak a lelkészi karnak. Az egész magyar református lelkészi kart szólították meg. Nem zárták ki a jó anyagi körülmények között élő „nagy papokat” a szegény, befolyással nem rendelkező közpapok kedvéért, hanem egységbe foglalták az egész lelkészi kart, hogy közös erővel ériék el követeléseik teljesítését, még ha azok sok része éppen a közpapokon segített első sorban.

III. Az ORLE a lelkészek érdekvédelmét szolgáló programokon túl, melyekben saját megbecsülésüket, magasabb képzettség szerzését, állandó továbbképzést, a kor színvonalán álló értelmiségi munkakörülményeket és javadalmazást, nyugdíjat, özvegyek és árvák tisztas ellátását, az egyházi élet modernizálását követelték, az 1848. évi XX. törvénycikk maradéktalan teljesítését is el akarták érni az államnál. Ez a törvény kimondta a bevett vallásfelekezetek közti teljes egyenlőséget és viszonyosságot, holott a református és evangélikus egyház a római katolikus egyház mellett másodrendűnek érezte magát és az is volt. Kimondta továbbá e törvény, hogy a bevett vallásfelekezetek összes egyházi és iskolai költségeit az államkincstár fedezi. Ebben az esetben megszűntek volna egy csapásra a protestáns egyházak nyomasztó anyagi gondjai, valamint a római katolikus egyház hatalmas vagyona által és az államtól élvezett aránytalanul magas támogatása által biztosított fölénye. Mindezeknél az egyetemes felvilágosodás és a nemzeti haladás előmozdítására hivatkozott az ORLE. A római katolikus sajtó az egyházi vagyon átalamosításának rémét látta feltűnni e program nyomán, mert miből fedezné az állam az összes egyházi és iskolai kiadását a bevett vallásfelekezeteknek, ha ellentételenül nem veszi állami kezelésbe az összes egyházi vagyont. Ezért Baltazár Dezső esperest, akit az ORLE elnökévé választottak, ez a sajtó azzal vádolta, hogy a

Népszava véres szájú legényeinek agitálását megszegényítő hangnemben és követeléseket hangoztatva beszélt.

A református egyházi vezetés is ellenségesen fogadta az ORLE megalakulását és programját. Az egyházvezetési bizalmatlanság 1917 tájára eloszlott. Látnia kellett, hogy nem rombolás, hanem építés a célja a lelkészegyesületnek és tud is építeni. Magába olvasztotta a lelkészi kar egészét, tehát az egyházi vezetés mögül elhódította a lelkészeket, márpedig lelkészek nélkül az esperesek, püspökök, világi tisztségviselők sem mire se mentek. Hovatovább az esperesek közül is mind többen léptek be az ORLE-be, vagy választottak lelkészegyesületi tag lelkészeket esperessé, 1911-ben pedig Baltazár Dezsőt tiszántúli püspökké, 1917-ben ugyanőt zsinati elnöké, 1918-ban egyetemes konvinti elnöké.

1908-tól Lelkészegyesület címen hetilapot adott ki az ORLE. Az Egyesület Közgyűlése elfogadta a lelkészi egyenruha és liturgusöltözlet tervét. Eszerint meghatározták a palást formáját és hozzá Bocskai-süveget, a palást alá tógát rendeltek, ami a katolikus papok reverendájához hasonlított és széles övvel viselték.

IV. Tárgyalták a lelkészképzés, a teológiai akadémiák reformját, ami visszatérő probléma volt, akárcsak korunkban. 1910-ben az istentiszteleti reform ügyét vették elő. 1912-ben Szabó Aladár budapesti teológiai tanár javasolta, hogy belmissziói tanfolyamot szervezzenek a lelkészeknek és, hogy azok kezdjék meg gyülekezeteikben a belmissziót. Még 1912 őszén megtartották az ORLE első belmissziói tanfolyamát Szabó Aladár vezetésével. 1913-ban belmissziói tanszékot szerveztek az Egyetemes Konvent döntése alapján a teológiai akadémiákon. 1912-ben Ferenczy Gyula debreceni professzor javasolta, hogy Kálvineum néven szervezzen az ORLE lelkészárvák számára külön fiú- és leányárva-házat. 1914-ben Hajdúböszörményben nyílt meg az első, fiúkálvineum, 1922-ben pedig Nyíregyházán a leánykálvineum, majd később Budapesten főiskolai Kálvineum. Az ORLE hatóságos fáradozásainak volt köszönhető az is, hogy a Magyarországi Református Egyház feladatai ellátására évi rendszeres támogatást kapott, ami az 1848. évi XX. tc. részleges végrehajtása volt. Az első világháború alatt a hátszágban a katonák családjai, az özvegyek és árvák között, valamint a hadikórházakban és sebesülésből lábadozó katonák körében végeztek lelki és segélyező szolgálatot. Mintegy 170-200 református lelkész teljesített tartalékos tábort lelkészi szolgálatot. Az egyház hivatalos vezetése a protestáns tábort lelkészek szervezetének kiépítéséről tárgyalt a hadsereg illetékeseivel.

A Nemzeti Múzeumban alakult 1907. szeptember 18-án az Országos Református Lelkészegyesület

1917. november 2-án békekezdeményezési javaslattal fordult az ORLE a genfi református lelkészek egyesületéhez. Nem rajta múlt, hogy az antant pártján álló svájciak az egyház és a lelkészeket az kiáltották, hogy ismerjék el azt, hogy az Osztrák-Magyar Monarchiát terheli elsődlegesen a háború kiobbantásáért a felelősség. Ezt nem teheték meg, mert nem volt igaz.

A Tanácsköztársaság kikiáltása után Baltazár Dezső táviratilag üdvözölte Garbai Sándort, akit államfőnek hitt. A köztudottan az egyház és a lelkészek kiirtására törekvő diktatúrát akarta ezzel a gesztussal békíteni. Nem sok sikerrel, mert rövid időre magát Baltazárt is bebörtönözték a vörösök Debrecenben. A vörös terrorra válaszul megszületett fehér terror idején számos zsidót atrocitás ért. Baltazár Dezső kiállt a zsidóüldözés ellen. Világi és egyházi bíróság előtt folyt Baltazár Dezső ellen a sajtó egy részében is heccelt per a proletárdiktatúrával és a román megszállókkal történt együttműködés vádjával. Felmentették.

V. Trianon után megváltoztatta nevét a Lelkészegyesület, Református Magyar Lelkészegyesületnek nevezte magát néhány évig. Azt remélte, hogy az elszakított területek református lelkészei így tagjai maradhatnak az egyesületnek, hiszen nem országos, azaz magyarországi egyesület, hanem a református magyar lelkészek egyesülete, a határoktól függetlenül. Az utódállamok azonban annyira ellenségesek voltak Csonka-Magyarországgal szemben is, hogy ezt sem engedték, különösen nem azt, hogy a hozzájuk került magyar reformátusok továbbra is a Magyarországi Református Egyház tagjai maradjanak, holott azelőtt az

Amerikai Egyesült Államokban két egyházmegyéje, a Román Királyságban egy egyházmegyéje volt.

1922-ben komoly szociális eredményeket ért el az ORLE debreceni kongresszusán: 22 ezer személynek kapott a kormánytól ruhasegélyt. A lelkészek, tanárok, tanítók, nyugdíjas lelkészek, lelkészözvegyek, -árvák egy öltözet ruhát kaptak az aktív lelkészek pedig palástnak való anyagot. Földet igényelt az Országos Földbirtokrendező Bizottságtól a Lelkészegyesület lelkesi és tanítói javadalmai célra a Nagyatádi-féle földreform keretében. Könyvkiadót alapított, megszervezték az egyházmegyei lelkészegyesületeket. Amerikai Baltazár-alap létesült 1922 nyarán az Egyesült Államokban a Baltazár Dezső által gyűjtött adományok maradványából.

Testvér-szervezete, az Országos Református Szeretetszövetség útján telepítési akciót kezdett az ORLE. Nagycsaládos református földműveseket telepített Dunántúlra egykézű vidékekre, hogy a magyarság számárányát növelje. Ezt a telepítési akciót a magyar kormány is folytatta, sőt Ausztria Németországhoz csatolása után a Debreceni Református Kollégium diáksága is gyűjtött pénzt és mintegy két tucat családnak földet, házat vett, vagy épített és állatokkal, termelési eszközökkel ellátva oda telepítette. Cél volt a magyar nemzetiség arányának növelése, mert a német célok között szerepelt a Dunántúl elcsatolása, tekintve viszonylag magas létszámú német ajkú lakosságára.

VI. 1918 őszére reformprogramot dolgozott ki az ORLE. A vörösök azonban megsemmisítették a program példányait. 1925-ben az ORLE ismételen elfogadta és az

ország elé tárta. Az állam, a társadalom, a gazdaság, a kultúra átfogó és mai szemmel is meglepően jó és részletes reformot javasolt.

Számos testvér-szervezete alakult az ORLE-nak és működött együtt vele: a Református Lelkésznek Országos Szövetsége (1925-1950), az Országos Református Presbiteri Szövetség (1926-1950), az Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat (1926-1950), az Országos Református Háziipari Szövetség, az Országos Református Munkás Szövetség, valamint az Országos Református Szeretetszövetség (1931-1950). A Szeretetszövetség szeretetotthonokat hozott létre és tartott fenn, 1944-ben már 56 ilyen működtetett.

1936-ban új alapszabályt dolgozott ki az ORLE, de elfogadása előtt közvetlenül elhunyt Baltazár Dezső, aki alapító elnökként 29 évig állt az Egyesület élén és oroszán része volt az ismertettét eredményekben. Utóda Ravasz László dunamelléki püspök lett, az ORLE központja is Budapest lett ettől az időtől, lapja, a Lelkészegyesület is oda költözött. A lap új főszerkesztő vezetése alá került, korszerűsödött, megújult tartalmában és formájában egyaránt. 1926 óta volt teológiai szakfolyóirata is az ORLE-nak, a Theológiai Szemle.

1937-ben az egyesület jubileumi közgyűlésén elhatározták, hogy István király ünnepén évenként megemlékeznek a református lelkészek az ország első királyáról. A II. világháború után az idegen megszállások és a szovjetek magyarországi berendezkedése miatt meg voltak számlálva az ORLE napjai. 1947-ben le kellett mondania elnöki tisztéről Ravasz Lászlónak. Utóda Szabó Imre budapesti esperes lett. 1949. szeptember 1-jén, Debrecenben kényszerítette a kommunista diktatúra, hogy a választmány kimondja az ORLE jogutód nélküli feloszlását. 1989. augusztus 24-én alakult újjá, amikor úgy látszott, hogy a diktatúra megbukott. A jogutód büszkén ünnepli a dicső előd munkálkodását és igyekszik méltó folytatója lenni a nemes hagyományoknak.

CSONHÁNY JÁNOS

Kedves olvasóink! E helyen külön köszönetet szeretnénk mondani szerzőinknek, hiszen felhívásunk és talán az előző írások példája nyomán, valóságos tudósítás-áradat érkezett szerkesztőségünkbe az elmúlt hetekben. Igyekeztünk mindenkinek helyet adni ez évi utolsó, összevont lapszámunkban, még ha néhány karácsonyi anyag utolsó pillanatban ki is került emiatt a lapból. Természetesen jövőre is várjuk szerzőink, tudósítóink, külmunkatársaink rövid beszámolóit, írásait, híreit és szöveggel kísért fotóit, lehetőleg villámlevélben, (harangszo@yahoo.com) de akár postán is (Harangszó, 410001 Oradea, str. Moscovei nr 14).

Köszönettel: a szerkesztő.

TOLLVONÁS

Élmezőnyben: a „magyarok Istene” és Jézusa

Régebb heti rendszerességgel hallgattam a zenecsatornák slágerlistáját. Szívem egyre hevesebben pumpált, mikor a visszszámplálást követően megszólalt a műsorvezető: „És a mai nap első helyezettje, akit koronával jutalmazunk... XY!” Óriási öröm volt azt érezni, hogy az a bizonyos előadó valóban megérdemelte a kiüntétést.

Mostanság ugyanez játszódik le bennem, valahányszor toplistát ismertetek velem. És milyen érdekes: ma már mindenről készítünk felmérést: a 10 legjobb film, a 10 leggazdagabb ember, a 10 legmagasabb épület, a 10 legszebb tengerpart stb. Sőt, ha jobban meggondolom egyre furcsább, már-már ijesztő ranglisták is megjelennek nyomtatásban.

En is készítettem egyet. Kiderítettem milyen vallási kifejezéseket használnak leggyakrabban a magyarok. Sajnos, az eredmény szegény ránk nézve!

Ebben a felszabadult, de elszabadult világban alig tudunk korlátokat szabni indulatainknak. Káromkodásban, szitkozódásban, veszekedésben nem marad ki az örökkévalóság két legfontosabb neve: Isten és Jézus! Eszünkbe sem jut már a harmadik parancsolat, amikor szükségtelen eskü-

dözéssel, vagy úton-útfélen tiszteletlenül emlegetjük e két nevet.

„Úristen, komolyan gondold?; Jézusom, ez nem lehet igaz...? Hogy az Isten...; Jézus, Mária!”. Ismerősek, nem? Méltón „büszkélkedtünk”: a magyar nyelv toplistáján két első helyezett is van, mert ugyanannyit emlegetjük őket!

Megdöbbenő, hogy ez a statisztikai arány karácsonykor már érvénytelen. A szeretet ünnepe kevesebb vita van és enyhébb a káromkodási arány. Két napig szinte feledésbe merülnek ezek a nevek... De, nem éppen akkor kellene a legtöbbet beszélni róluk?

Minden arról kellene szólnon, hogy a Mindenség Ura, a próféták jóvondólése szerint elküldte a Messiást, aki megoált minket minden bűnünkből. Ezt kellene harsogja minden énekhang! A lélegzetünket is ez kellene áthassa!

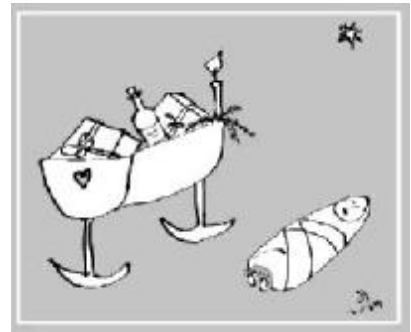
Gondoljunk el saját nyelvkészletünkön és kifejezéseink gyakoriságán. Talán nem is fogjuk most fel, mit vétünk Teremtőnk és Megváltónk ellen.

Érdemes, sőt meg kell tartani Őket az élővilágban! Emlegezzük nevüket... de csak pozitív kicsengéssel!

ORBÁN LEVENTE

(A szerző református lelképásztor)

FIRKA

Adjunk helyet az ünnepeltnek!

OLVASÓLÁMPA

Menedék

Kevés istenes vers születik mostanság, kortársaink mintha kerülnek e témát – vetődött fel nemrég egy szakmai találkozón. Nos, ezért is számít üdítő színfoltnak Fazakas László lelképásztor most megjelent, immáron hatodik verseskötete (Menedék).

„Élvezet volt számomra a szép és sokat mondó versek olvasása (...). A sokarcú, értékes verseskötet lelkét, amely megmagyarázza azt a nyílt, leplezetlen önfeltárást, a modern formában megszólaló bűnvallást, a nemzetet, egyházat elsirató, hazug magyar életeket, egyházi vezetőket könyörtelenül ostorozó, bűnné érő történelmi hibákat feltáró kritikát, a mégis reménységre biztató verseket” – vallja a könyv előszavában Csiha Kálmán. Pogomáts Béla a költő hangjának eredetiségére és tisztaságára csodálkozik rá, egyben hozzáteszi: a verseket mélyen megélt istenhit járja át.

A Menedék című kötetből lapunk jelen és ezt megelőző számában is talál egy-egy verset az olvasó. Aki ennél többet szeretne, érdemes megszerezze Fazakas László kötetét.

F.T.

Pályázat orgona- és kórusművek írására

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület és az Északi Evangélikus Egyházkerület pályázatot hirdet orgonaművek, illetve kórusművek írására. A pályázat célja, hogy olyan művek szülessenek, amelyek nemcsak hangversenyeken, hanem istentiszteleten is elhangozhassanak. A zeneművek tematikája a református és evangélikus felekezet közös dallamkincse, ezen belül elsősorban a régi magyar dallamok. A magyarországi, illetve a partiumi és erdélyi, református és evangélikus énekeskönyvek közel negyven közös régi magyar dallamot tartalmaznak, melyeknek jegyzéke és a pályázattal kapcsolatos egyéb tudnivalók megtalálhatók a KREK honlapján: www.kiralyhagomellek.ro

A művek stílusa, időtartama és nehézségi foka: előadásuk az istentisztelet szellemébe és keretébe férjen be, egy képzett – de nem professzionális – orgonista vagy karvezető előadhassa, illetve betanítható.

A zsűri tagjai: Berkesi Sándor, Gárdonyi Zsolt, Kamp Salamon, Karasszon Dezső, Kovács László Attila és Zászkaliczky Tamás. A bírálóbizottság által arra érdemesített orgona- és kórusművek bemutatójára a

Egy éve, 2006. november 26-án avatták fel a várad-rogériuszi gyülekezet Finnországból vásárolt orgonáját

III. Nagyvárad Nemzetközi Orgonafesztivál (2008) egyik hangversenyén kerül majd sor. Ezen kívül a kiválasztott műveket a pályázat meghirdetői megjelentetik.

Tőkés László
püspök

Dr. Fabiny Tamás
püspök

HÍRVIVŐ

NAGYVÁRADI NEMZETKÖZI EGYHÁZZENEI FESZTIVÁL - MÁSODJÁRA.

A tavalyi sikeres kezdet folytatásaként, november 23-25. között Kárpát-medencei és ökumenikus jelenlétet eredményezett az idei fesztivál. Az egyházkerületi székházban Kobzos Kiss Tamás, Lászlóffy Zsolt és Écsi Györgyi lépett fel. A nagyváradi-rogeriuszi templomban a szerencsi görög katolikus férfiak igazi zenei kuriózumként részleteket adott elő egyházuk feltámadási szertartásából. Jelen volt még a Babes-Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Karának diákkórusa, a békéscsabai evangélikus gyülekezet vegyeskara, valamint a tíz éves Partiumi Egyetem Énekkar. A rendezvény összkarral zárult, melynek során Kodály 114. zsoltárát adták elő a fellépők.

SZEKUSBESÚGÓKAT LEPLEZTEK LE AZ EGYHÁZKERÜLETI KÖZGYŰLÉSEN.

A november 17-én Krasznán tartott őszi közgyűlésen több, az egykori román titkosszolgálattal együttműködő volt teológiai alkalmazott nevét hozták nyilvánosságra. Tőkés László bejelentette, sikerült azonosítania egykori besúgói közül: Gálfi Zoltán professzort, nyugalmazott teológiai tanárt. „Egykori tanárom '89 előtt úgy viselkedett, mint a plébános, aki a gyónási titkot használta fel, hiszen Gálfi a diákjairól jelentett” – fogalmazott a püspök. A Harangszó tudomására jutott, hogy egyik volt munkatársunkról: Bereczki András lelkipásztorról is jelentett volt tanára. Az is kiderült, hogy Gálfi a Szekuritáténak köszönhetően került 1983-tól a Református Szemle főszerkesztői székébe (a volt főszerkesztőt a folyóirat novemberi jubileumi ünnepségén elismerő oklevéllel jutalmazták. Lásd: Száz éves a Református Szemle című hírünket – megj: a szerk.). Hermán M. János előadó-tanácsos két további teológiai alkalmazottat nevezett meg. Az ő megfigyelési iratsomójából Szócs Endre volt teológiai tanárról és Izsák Vilmos volt teológiai titkárról derült ki egyértelműen, hogy jelentettek róla. Tőkés László szerint másként alakult volna az egyházkerület története, ha még az elején le tudták volna leplezni a Szekuritáté beszervezett embereit.

FEJEDELMI EMLÉKNAPOT TARTOTTAK NAGYVÁRADON.

A november 15-én tartott eseménysorozat Bethlen Gábor szobrának ünnepélyes koszorúzásával kezdődött. A Fejedelmi Emléknap egyben a Lórántffy Református Gimnázium napja is, mely idén egybeesett az iskola alapításának 450. évfordulójával – mondta a nagyváradi-olaszi templomban tartott ünnepi isentiszteleten Tőkés László püspök. Szomorú tapasztalat, hogy a történelem során annyiszor szembeállították egymással a magyarokat – mondta beszédében Wittner Mária, '56-os halálraítelt,

országgyűlési képviselő. Hozzátette: a változások ellenére az emberek mind a mai napig félnek, pedig az igazságot nem lehet felakasztani, a lélek szabadságát semmiféle „izmussal” nem lehet legyőzni. Az emléknapi további programjai a középiskolában folytatódtak mesemondással, néptáncoktatással, kivetítős iskolabemutatóval. Egy iskolájukról szóló dicsőségfalat is berendeztek a lórántffyosok. Délután az egyházkerületi székházban folytatódott a kórusművekből, szavalevelekből, előadásokból, színi előadásból álló programok.

SZÁZ ÉVES A REFORMÁTUS SZEMLE.

Ez alkalomból november 9-én ünnepi ülést tartottak az Erdélyi Református Egyházkerület Székházában. A zsúfolásig megtelt tanácsteremben egykori és mai szerkesztők, külföldi és hazai szerzők voltak jelen. Pap Géza püspök nyitóáhitata után Adorjáni Zoltán főszerkesztő méltatta a száz éve folyamatosan létező szaklap jelentőségét, megemlékezett a már elhunyt egykori szerkesztőkről is. A lap indulásának előzményeit Buzogány Dezső felelős szerkesztő ismertette. A öszövényeségi és újszövetségi tartalmat két magyarországi teológiai tanár: Marjovszky Tibor és Győri István méltatta. Emellett előadások hangzottak el a lap tematikájáról és egyháztörténeti jelentőségéről, majd elismerő oklevelet nyújtottak át két egykori főszerkesztőnek, Tőkés István és Gálfi Zoltán professzoroknak. A jubileumi ülés Tőkés István professzor ünnepi beszédével zárult.

Száz évről érkeztek. A Református Szemle telt házas jubileumi ünnepsége, az Erdélyi Egyházkerület tanácstermében

NŐSZÖVETSÉGI TALÁLKOZÓ A ZILAHYI EGYHÁZMEGYÉBEN.

A november 3-i eseményen a magyarkececi gyülekezet látta vendégül a résztvevőket. Az igehirdető Paniti Eszter lelkésznő, a Szilágyosmlyói Egyházmegeye nőszövetségi elnöke a nők rendeltetéséről, hivatástudatáról és imádkozó felelősségvállalásáról szólt. A kececi gyerekek ünnepi műsora után a házigazda: Vicsai Ferenc lelkész, Bogdán Zsolt esperes és Szilágyiné Kupás Éva egyházmegeyei nőszövetségi elnök köszöntötték a vendégeket. A gyülekezet imatermében zajlott a találkozó második része Vinczéné Pálfi Judit, missziói előadó-tanácsos előadásával. A téma: a férfi és a nő kapcsolata a családban

és a társadalomban hozzászólásokat eredményezett, gondolatokat ébresztett. Az ebédnél folytatott kötetlen beszélgetések is rámutattak arra, hogy Isten közelében, Vele és Mellette emberi kapcsolataink ártékelődnek, tartalmasabbá válnak. Adjunk hát URunknak, hogy alkalmat, vendégszerető házigazdákat, szorgalmas asszonytestvéreket rendelt és hordozzuk imáinkban a hasonló jellegű alkalmainkat.

ANTAL ATTILA

Fokozott érdeklődés jellemezte a Zilahy Egyházmegeye magyarkececi nőszövetségi találkozóját

DÍSZKIVILÁGÍTÁST KAPOTT A LUGOSI REFORMÁTUS TEMPLOM.

A templomszentelés százéves évfordulójára készült rendezés olyan erős fényrel világítja meg a templomot, hogy nem említhető egy napon a város egyetlen díszkivilágított épületével sem. Az avató ünnepségén Fazakas Csaba esperes meghívására az egyházkerület Csúry István püspökhelyettes képviselte. A kivilágított templom a város legtöbb pontjáról pompásan látható, de többszörösen sziporkázó a Temes hídjairól megtekintve. Egyébként az áramfogyasztás nem a gyülekezet, hanem a polgármesteri hivatal számláját terheli.

MAKAY BOTOND

TILTAKOZÁS – LEGYEN VÉGRE REND ÉS BÉKE A GENCSI GYŰLEKEZETBEN!

Tiltakozunk a Gencsi Református Egyházközség, valamint egyházi életünk megromlása és becsületének meghurcolása ellen, az egyházközség szerzett vagyonának, több mint 150 hektár földterületének az el tulajdonítása és a földterülettel való törvénytelen nyereszkesedés ellen. Tiltakozunk a törvényes egyházi hatóságok határozatainak világi hatóságok általi illetéktelen felülbírlata ellen, gyülekezetünk érdekeinek és törvény biztosította jogainak, valamint a Románia Alkotmánya által biztosított egyházi autonómia megcsönkítése ellen. Jelen tiltakozásunk a Biblia és hitvallásaink tanításán, valamint az ország és egyházunk törvényein alapul. Követeljük a mesterségesen előidézett és botránnyossá fajuló gencsi helyzet megoldását, a törvények maradéktalan betartásával és az egyház autonómiájának tiszteletben tartásával. Határozottan kiállunk Szomor Attila lelkipásztorunk mellett: 268 aláíró.

HÍRVIVŐ

Tisztelgés az elődöknek. Kilenc, korábban Lugoson szolgált, lelkész neve szerepel a templomban felavatott emléktáblán

ÚJ EMLÉKTÁBLA A LUGOSI REFORMÁTUS TEMPLOMBAN. Ennek avatásával egyben véget ért november első vasárnapján, a száz éves református templom ünnepségsorozata. Higyed István hirdetett ígét, aki 33 évet szolgált Lugoson. Makay Botond visszaemlékezett az elődökkel kapcsolatos emlékeire, kifejezve azt, hogy a kilenc, márványtáblára került név közül, csak az első hárommal nem találkozhatott. A házigazda, Fazakas Csaba esperes az ünnepély során osztotta ki a névreszóló, a kivilágított templom fényképét tartalmazó emlékmappákat a különadományokat adó egyháztagnak, szervezeteknek. Az egyházközség is kapott egy szép ajándékot, mégpedig az Ács Tibor által megfestett olajképet, amely a templomot örökíti meg.

SAKMÁRY KÁROLY

REFORMÁTUS RÁDIÓPORTÁL INDULT.

A honlap magyarországi és határon túli református rádiók és rádióstúdiók összefogásával, valamint a holland E-mission Alapítvány támogatásával kezdte meg működését. A www.refradio.eu portál lehetővé teszi a kisebb stúdiók internetes megjelenését, műsorcseréjét, együttműködését, jelenleg az első körben belépő négy stúdió – köztük Egyházkerületünkben a nagyváradi is – teszteli, de mások is jelentkezhetnek. A saját weboldalak tartalmát a tulajdonosok töltik fel, és annak meghatározott részei automatikusan felkerülnek a közös portál főoldalára is.

TIZENHAT FŐS GYARAPODÁS. Lelkész-beiktatás az Egyházkerületi Közgyűlésen. Akad, aki kételkedően boncolja a csekélynek tűnő számadatát, mintegy lekicsinylően. Mégis, akik megjelentünk Krasznán, láttuk-hallottuk ennek ünnepélyességét, s általa buzdult reménységünk a Berzsényi-igazságra: „nem sokaság, hanem lélek”. Tizenhat ifjú lelkészt és segédlelkészt iktatott be Tőkés László püspök szolgálatára az Egyházkerület papjai közé.

A Mt 25,40-45 alapján hirdetett Igében útravalót kaptak a szolgálatra elhívottak, a legkisebbekre való odafigyelésre, a jócselekedetre, a rászorulóknak jellemben és valódi felruházására. Hisz rászoruló nemzetünk, kitől kapná a „felruházást”, ha nem a szolgálatába helyezett paptól? Lássuk meg sokat szenvedett-megpróbált népünk arcát, mely gyógyírra vár, el ne szakadjunk ettől a néptől, mert ezáltal hivatásunktól, Krisztustól szakadunk el.

A feladatokat feltáró igehirdetés után került sor a 16 ifjú ünnepélyes beiktatására, akik immár hivatalos szolgálói az Egyházkerületnek. A Krasznai Nőszövetség szolgálata utáni szeretetvendégségen ismét kicsinek bizonyult az imaterem.

Isten áldása kísérje az útravalókat! Köszönjük a felemelő alkalmat és a krasznaiak vendégszeretettét! Legyen Istentől gazdagon jutalmazott a fáradozásuk!

VÉR ISTVÁN

*Győzött a demokrácia.
Köszönöm.*

Tőkés László

A szavazatok 3,5 százalékával Tőkés László az erdélyi magyarok európai parlamenti képviselője!

FÁBIÁN TIBOR
felelős szerkesztő

A HARANGSZÓ 2007-ES LAPSZÁMAINAK SZERZŐI NÉVSORA.

Hagyománykeltő gesztusként, lapunk ez évi utolsó lapszámában felsoroljuk szerzőink névsorát, egyúttal köszönetet mondunk külső és belső munkatársaink, tudósítóink, levélíróink, rovatvezetőink segítségéért, írásaiért, támogatásáért, a Harangszó melletti kiállásáért.

Számítunk rájuk 2008-ban is!

Antal, Attila, Boros J. Attila, Bányai Ferenc, Balázné Kiss Csilla, Balog Erzsébet, Balla Árpád, Bányai László, Balogh Géza, Bereczki András, Berke Sándor, Besenyődi Attila, Brugós Anikó, Csomay Árpád, Csúry István, Csohány János, Dombi Erzsébet, Ecsedi Árpád, Farkas Zsolt, Fazakas Sándor, Fazakas László, Forró László, Gábor Lajos, Gérecz Attila, Hermán M. János, Józsa Ferencz, Kasza Ida, Kiss Dávid, Kurta-Tötös Beáta, Kovács Károly, Kocsis Klára, Karnóczki Anita, Kovács Szabadi Levente, Kupán Árpád, Kántor Katalin, Keresztúri Sándor Zsolt, Kristófi János Zsigmond, Kulcsár Árpád, Lukácsi László, Lukácsi Éva, Lelik Berta, Mihari István, Máté Krisztina, Müller Dezső, Nagy Aranka, Nagy József Barna, Nagy Róbert András, Nagy Erika, Nagy Gyöngyi, Orbán Levente, Orosz Otília, Pázmány, Attila, Papp Vilmos, Pataki István, Péter Miklós, Paizs Tibor, Pásztori Kupán Mária, Ráksi Lajos István, Sasi Nagy Béla, Sándor Lajos, Somfalvi Edit, Sulyok Júlia, Szűcs Ilona, Somogyi Botond, Szilágyi Zoltán, Szűcs Éva, Szentesi Zöldi László, Szatmári Gergely Kinga, Szakmáry Károly, Szeverényi János, Szőke Csaba, Szabó József-Levente, Tuduka Oszkár, Tőkés László, Török Ferenc, Tóth László, Uri Imre, Visky István, Varga Károly, Veres Kovács Attila, Vér István, Vinczéné Pálfi Judit, Wagner Erik, Varga Eliz.

Nem lenne teljes a kép, ha nem mondanánk köszönetet médiapartnereinknek, amelyek elősegítették a megújult lap népszerűsítését: erdely.ma, hirkereso.ro, reformatus.ro, reformatus.hu, parokia.hu, mediatica.ro, hirkapu.hu, Agnus Rádió, Reggeli Újság, Nyugati Jelen, Háromszék, Erdélyi Napló, Resicai Rádió magyar adása.

Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gyülekezeti Lapja

Megjelenik kéthetente.

Felelős szerkesztő: Fábrián Tibor. Olvasószerkesztő: Babes Ardai Erika. Tördelőszerkesztő: Kraftsikné Petrikó Ildikó. Rovatvezetők: Balázné Kiss Csilla, Kurta Tötös Beáta, Muhari István, Orbán Levente. Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea, str. Moscovei nr 14. Tel.: 0259/434-664; 416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com
A terjesztés, a lelkései hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem őrünk meg és nem küldünk vissza.
Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentkereszt Ábrahám nyomdájában.